

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/947

z dne 24. maja 2019

o pravilih in postopkih za upravljanje brezpilotnih zrakoplovov

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 152, 11.6.2019, str. 45)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► M1	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/639 z dne 12. maja 2020	L 150	1	13.5.2020

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/947

z dne 24. maja 2019

o pravilih in postopkih za upravljanje brezpilotnih zrakoplovov

(Besedilo velja za EGP)

*Člen 1***Predmet urejanja**

Ta uredba določa podrobne določbe za upravljanje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, pa tudi za osebje, vključno s piloti na daljavo, in organizacije, ki izvajajo navedene operacije.

*Člen 2***Opredelitev pojmov**

Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve iz Uredbe (EU) 2018/1139.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

- (1) „sistem brezpilotnega zrakoplova“ pomeni vsak brezpilotni zrakoplov in opremo za njegovo daljinsko upravljanje;
- (2) „operator sistema brezpilotnega zrakoplova“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki upravlja ali namerava upravljati enega ali več sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (3) „zbori ljudi“ pomenijo skupine ljudi, pri katerih se ti ne morejo umakniti zaradi gostote prisotnih ljudi;
- (4) „geografsko območje sistema brezpilotnega zrakoplova“ pomeni del zračnega prostora, ki ga določi pristojni organ, ki olajšuje, omejuje ali izključuje operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov, da bi se obravnavala tveganja, ki se nanašajo na varnost, zasebnost, varstvo osebnih podatkov, varovanje ali okolje in izhajajo iz operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (5) „robustnost“ pomeni lastnost ukrepov za zmanjšanje tveganja, ki izhaja iz združevanja izboljšane varnosti, zagotovljene z ukrepi za zmanjšanje tveganja, ter stopnje zagotovila in integritete, da je varnost izboljšana;
- (6) „standardni scenarij“ pomeni vrsto operacije sistema brezpilotnega zrakoplova v „posebni“ kategoriji, kakor je opredeljena v Dodatku 1 k Prilogi, za katero je bil natančen seznam ukrepov za zmanjšanje tveganja opredeljen tako, da je pristojni organ lahko zadovoljen z izjavami, v katerih operatorji izjavijo, da bodo pri izvajanju te vrste operacije uporabljali ukrepe za zmanjšanje tveganja;
- (7) „operacija v vidnem polju“ pomeni vrsto operacije sistema brezpilotnega zrakoplova, pri kateri lahko pilot na daljavo brez pomoči vzdržuje stalni vidni stik z brezpilotnim zrakoplovom, kar pilotu na daljavo omogoča, da nadzoruje pot leta brezpilotnega zrakoplova glede na druge zrakoplove, ljudi in ovire, da se izogne trčenju;

▼ B

- (8) „operacija zunaj vidnega polja“ pomeni vrsto operacije sistema brezpilotnega zrakoplova, ki se ne izvede v vidnem polju;
- (9) „spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova“ pomeni spričevalo, ki ga operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova izda pristojni organ v skladu z delom C Priloge;
- (10) „letalski modelarski klub ali združenje“ pomeni organizacijo, ki ima v državi članici zakonit sedež z namenom izvajanja letov kot prostočasne dejavnosti, predstavitev v zraku, športnih dejavnosti ali tekmovalnih dejavnosti z uporabo sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (11) „nevarne snovi“ pomenijo predmete ali snovi, ki lahko pomenijo veliko tveganje za zdravje, varnost, premoženje ali okolje v primeru incidenta ali nesreče in se na brezpilotnem zrakoplovu prevažajo kot koristni tovor, vključno zlasti z:
- (a) razstrelivi (nevarnost eksplozije v masi, nevarnost za nastanek udarnega vala z drobci, majhna nevarnost udarnega vala, velika nevarnost požara, eksplozivne snovi, izredno občutljivi eksplozivi);
  - (b) plini (vnetljiv plin, nevnetljiv plin, strupen plin, kisik, nevarnost vdihavanja);
  - (c) vnetljivimi tekočinami (vnetljive tekočine; gorljive tekočine, kurilno olje, bencin);
  - (d) vnetljivimi trdnimi snovmi (vnetljive trdne snovi, trdne snovi, ki se lahko samodejno vžgejo, nevarne v stiku z vodo);
  - (e) oksidativnimi snovmi in organskimi peroksidi;
  - (f) strupenimi in infektivnimi snovmi (strup, biološka nevarnost);
  - (g) radioaktivnimi snovmi;
  - (h) jedkimi snovmi;
- (12) „koristni tovor“ pomeni instrument, mehanizem, opremo, del, aparaturo, pribor ali dodatno opremo, vključno s komunikacijsko opremo, ki je vgrajena ali pritrjena na zrakoplov, se ne uporablja ali ni namenjena uporabi pri upravljanju ali krmiljenju zrakoplova med letom in ni del strukture zrakoplova, motorja ali propelerja;
- (13) „neposredna identifikacija na daljavo“ pomeni sistem, ki zagotavlja lokalno oddajanje informacij o brezpilotnem zrakoplovu, ki se upravlja, vključno z oznako brezpilotnega zrakoplova, tako da je te informacije mogoče dobiti brez fizičnega dostopa do brezpilotnega zrakoplova;
- (14) „način spremljanja pilota“ pomeni način upravljanja sistema brezpilotnega zrakoplova, pri katerem brezpilotni zrakoplov stalno spremlja pilota na daljavo znotraj vnaprej določenega polmera;

▼ B

- (15) „prepoznavanje geografskega položaja“ pomeni funkcijo, s katero se na podlagi podatkov, ki jih predložijo države članice, odkrije morebitna kršitev omejitev zračnega prostora in opozori pilote na daljavo, da lahko takoj učinkovito ukrepajo in tako preprečijo kršitev;
- (16) „zasebno izdelan sistem brezpilotnega zrakoplova“ pomeni sistem brezpilotnega zrakoplova, ki je sestavljen ali proizveden za lastno uporabo izdelovalca, razen sistema brezpilotnega zrakoplova, sestavljenega iz sklopov delov, ki se dajejo na trg kot enoten komplet, pripravljen za sestavo;
- (17) „avtonomna operacija“ pomeni operacijo, med katero brezpilotni zrakoplov leti, ne da bi pilot na daljavo lahko posreboval;
- (18) „neudeležene osebe“ pomenijo osebe, ki ne sodelujejo v operaciji sistema brezpilotnega zrakoplova ali niso seznanjene z navodili in varnostnimi ukrepi, ki jih je podal operator sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (19) „omogočanje dostopnosti na trgu“ pomeni vsako dobavo izdelka za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Unije v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno;
- (20) „dajanje na trg“ pomeni prvo dajanje proizvoda na voljo na trgu Unije;
- (21) „nadzorovano talno območje“ pomeni talno območje, na katerem se upravlja sistem brezpilotnega zrakoplova in znotraj katerega lahko operator sistema brezpilotnega zrakoplova zagotovi, da so prisotne le udeležene osebe;
- (22) „največja vzletna masa“ pomeni največjo maso brezpilotnega zrakoplova, vključno s koristnim tovorom in gorivom, kakor jo določi proizvajalec ali izdelovalec, pri kateri se brezpilotni zrakoplov lahko upravlja;
- (23) „brezpilotno jadralno letalo“ pomeni brezpilotni zrakoplov, ki dobi vzgon v letu zaradi aerodinamične reakcije na fiksne dvižne površine in katerega prosti let ni odvisen od motorja. Lahko je opremljeno z motorjem, namenjenim uporabi v nujnih primerih;

▼ MI

- (24) „opazovalec brezpilotnega zrakoplova“ pomeni osebo, ki stoji poleg pilota na daljavo in z opazovanjem brezpilotnega zrakoplova brez pripomočkov pomaga pilotu na daljavo pri ohranjanju brezpilotnega zrakoplova v vidnem polju in varni izvedbi leta;
- (25) „opazovalec zračnega prostora“ pomeni osebo, ki pomaga pilotu na daljavo tako, da brez pripomočkov pregleduje zračni prostor, v katerem deluje brezpilotni zrakoplov, da bi zaznala kakršno koli morebitno nevarnost v zraku;

▼ M1

- (26) „upravljalna enota“ pomeni opremo ali sistem opreme za daljinsko upravljanje brezpilotnih zrakoplovov, kot je opredeljeno v členu 3(32) Uredbe (EU) 2018/1139, ki podpira kontrolo ali spremljanje brezpilotnih zrakoplovov v kateri koli fazi leta, z izjemo kakršne koli infrastrukture, ki podpira storitev zveze za upravljanje in kontrolo (C2);
- (27) „storitev zveze C2“ pomeni komunikacijsko storitev tretje strani, ki zagotavlja upravljanje in kontrolo med brezpilotnimi zrakoplovi in upravljalno enoto;
- (28) „geografija leta“ pomeni obseg zračnega prostora, ki je opredeljen prostorsko in časovno ter v katerem operator sistema brezpilotnega zrakoplova načrtuje izvedbo operacije po običajnih postopkih, opisanih v točki 6(c) Dodatka 5 k Prilogi;
- (29) „območje geografije leta“ pomeni projekcijo geografije leta na zemeljski površini;
- (30) „obseg zračnega prostora za postopke za ravnanje v izrednih razmerah“ pomeni obseg zračnega prostora zunaj geografije leta, kjer se izvajajo postopki za ravnanje v izrednih razmerah, opisani v točki 6(d) Dodatka 5 k Prilogi;
- (31) „območje izvajanja postopkov za ravnanje v izrednih razmerah“ pomeni projekcijo obsega zračnega prostora za postopke za ravnanje v izrednih razmerah na zemeljski površini;
- (32) „operativni obseg“ je kombinacija geografije leta in obsega zračnega prostora za postopke za ravnanje v izrednih razmerah;
- (33) „varovalna višina do tveganja na tleh“ je območje nad zemeljsko površino, ki obdaja operativni obseg in je določena tako, da se čim bolj zmanjša tveganje za tretje strani na zemeljski površini v primeru, da brezpilotni zrakoplov zapusti operativni obseg;
- (34) „noč“ pomeni ure med koncem večernega civilnega mraka in začetkom jutranjega civilnega mraka, kot je opredeljeno v Izvedbeni uredbi (EU) št. 923/2012 ⁽¹⁾.

▼ B*Člen 3***Kategorije operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov se izvajajo v „odprti“, „posebni“ ali „certificirani“ kategoriji, opredeljeni v členu 4, 5 oziroma 6, pod naslednjimi pogoji:

- (a) za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji se pred začetkom operacije ne zahteva nobeno predhodno operativno dovoljenje ali operativna izjava operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L 281, 13.10.2012, str. 1).

▼ B

- (b) za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „posebni“ kategoriji se zahteva operativno dovoljenje, ki ga izda pristojni organ v skladu s členom 12, ali dovoljenje, prejeta v skladu s členom 16, ali v okoliščinah, opredeljenih v členu 5(5), izjava, ki jo poda operator sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (c) za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „certificirani“ kategoriji se zahtevata certifikacija sistema brezpilotnega zrakoplova v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2019/945 in certifikacija operatorja ter po potrebi izdaja licence pilotu na daljavo.

*Člen 4***„Odprta“ kategorija operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Operacije se štejejo za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji le, če so izpolnjene naslednje zahteve:

- (a) sistem brezpilotnega zrakoplova spada v enega od razredov, opredeljenih v Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ali je zasebno izdelan ali izpolnjuje pogoje iz člena 20;
- (b) največja vzletna masa brezpilotnega zrakoplova je manjša od 25 kg;
- (c) pilot na daljavo zagotavlja, da brezpilotni zrakoplov ostaja na varni razdalji od ljudi in ne leti nad zbori ljudi;
- (d) brezpilotni zrakoplov je vedno v vidnem polju pilota na daljavo, razen kadar zrakoplov leti v načinu spremljanja pilota ali kadar pilotu pomaga opazovalec brezpilotnega zrakoplova, kakor je določeno v delu A Priloge;
- (e) brezpilotni zrakoplov se med letom ohranja na razdalji 120 metrov od najbližje točke na zemeljski površini, razen kadar preleti oviro, kakor je določeno v delu A Priloge;
- (f) brezpilotni zrakoplov med letom ne prevaža nevarnih snovi in ne odvrže nobenega materiala.

2. Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji se razdelijo v tri podkategorije v skladu z zahtevami iz dela A Priloge.

*Člen 5***„Posebna“ kategorija operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Če ena od zahtev iz člena 4 ali dela A Priloge ni izpolnjena, operator sistema brezpilotnega zrakoplova pri pristojnem organu v državi članici, kjer je registriran, pridobi operativno dovoljenje v skladu s členom 12.

▼ B

2. Kadar operator pri pristojnem organu zaprosi za operativno dovoljenje v skladu s členom 12, opravi oceno tveganja v skladu s členom 11 in jo predloži skupaj z vlogo, vključno z ustreznimi ukrepi za zmanjšanje tveganja.
3. V skladu s točko UAS.SPEC.040 dela B Priloge pristojni organ operativno dovoljenje izda, če meni, da so operativna tveganja ustrezno zmanjšana v skladu s členom 12.
4. Pristojni organ navede, ali se operativno dovoljenje nanaša na:
  - (a) odobritev ene same operacije ali več operacij, za katere so določeni časi ali lokacije ali oboje. Operativno dovoljenje vključuje povezan natančen seznam ukrepov za zmanjšanje tveganja;
  - (b) odobritev spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova v skladu z delom C Priloge.

▼ M1

5. Če operator sistema brezpilotnega zrakoplova pristojnemu organu države članice registracije za operacijo, ki je skladna s standardnim scenarijem iz Dodatka 1 k Prilogi, predloži izjavo v skladu s točko UAS.SPEC.020 dela B navedene priloge, mu ni treba pridobiti operativnega dovoljenja v skladu z odstavki 1 do 4 tega člena, uporablja pa se postopek iz člena 12(5). Operator sistema brezpilotnega zrakoplova uporablja izjavo iz Dodatka 2 k navedeni prilogi.

▼ B

6. Operativno dovoljenje ali izjava se ne zahteva za:
  - (a) operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki imajo spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova z ustreznimi privilegiji v skladu s točko UAS.LUC.060 Priloge;
  - (b) operacije, ki se izvajajo v okviru letalskih modelarskih klubov in združenj, ki so prejeli dovoljenje v skladu s členom 16.

*Člen 6***„Certificirana“ kategorija operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Operacije se štejejo za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „certificirani“ kategoriji le, če so izpolnjene naslednje zahteve:
  - (a) sistem brezpilotnega zrakoplova je certificiran v skladu s točkami (a), (b) in (c) člena 40(1) Delegirane uredbe (EU) 2019/945 in
  - (b) operacija se izvaja v katerem koli od naslednjih pogojev:
    - (i) nad zbori ljudi;
    - (ii) vključuje prevoz ljudi;
    - (iii) vključuje prevoz nevarnih snovi, ki lahko v primeru nesreče povzročijo veliko tveganje za tretje osebe.

▼B

2. Poleg tega se operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov štejejo za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „certificirani“ kategoriji, če pristojni organ na podlagi ocene tveganja iz člena 11 meni, da tveganja, povezanega z delovanjem, ni mogoče ustrezno zmanjšati brez certifikacije sistema brezpilotnega zrakoplova in operatorja zadevnega sistema ter po potrebi brez izdaje licence pilotu na daljavo.

*Člen 7***Pravila in postopki za upravljanje sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji so v skladu z operativnimi omejitvami iz dela A Priloge.

2. Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „posebni“ kategoriji so v skladu z operativnimi omejitvami iz operativnega dovoljenja iz člena 12, dovoljenja iz člena 16 ali standardnega scenarija, opredeljenega v Dodatku 1 k Prilogi, kot jih navede operator sistema brezpilotnega zrakoplova.

Ta odstavek se ne uporablja, če ima operator sistema brezpilotnega zrakoplova spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova z ustreznimi privilegiji.

Za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „posebni“ kategoriji se uporabljajo veljavne operativne zahteve iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012 ⁽²⁾.

3. Za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „certificirani“ kategoriji se uporabljajo veljavne operativne zahteve iz Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012 ter uredb Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽³⁾ in (EU) št. 1332/2011 ⁽⁴⁾.

*Člen 8***Pravila in postopki za usposobljenost pilotov na daljavo**

1. Piloti na daljavo, ki upravljajo sisteme brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji, izpolnjujejo zahteve glede usposobljenosti iz dela A Priloge.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L 281, 13.10.2012, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1332/2011 z dne 16. decembra 2011 o določitvi pogojev uporabe skupnega zračnega prostora in operativnih postopkov za izogibanje trčenj v zraku (UL L 336, 20.12.2011, str. 20).

▼B

2. Piloti na daljavo, ki upravljajo sisteme brezpilotnih zrakoplovov v „posebni“ kategoriji, izpolnjujejo zahteve glede usposobljenosti, ki jih v operativnem dovoljenju določi pristojni organ, ali so določene v standardnem scenariju, opredeljenem v Dodatku 1 k Prilogi, ali spričevalu operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova, ter imajo vsaj naslednje kompetence:

- (a) sposobnost izvajanja operativnih postopkov (postopki za ravnanje v običajnih in izrednih razmerah ter postopki v sili, načrtovanje leta, inšpekcijski pregledi pred letom in po njem);
- (b) sposobnost upravljanja letalske komunikacije;
- (c) upravljanje poti leta in avtomatizacije brezpilotnega zrakoplova;
- (d) vodenje, skupinsko delo in samoupravljanje;
- (e) reševanje težav in odločanje;
- (f) prilagajanje situaciji;
- (g) upravljanje delovne obremenitve;
- (h) usklajevanje ali predaja, kot je ustrezno.

3. Piloti na daljavo, ki delujejo v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, izpolnjujejo minimalne zahteve glede usposobljenosti, opredeljene v dovoljenju, dodeljenem v skladu s členom 16.

*Člen 9***Minimalna starost pilotov na daljavo**

1. Minimalna starost pilotov na daljavo, ki upravljajo brezpilotne zrakoplovne sisteme v „odprti“ in „posebni“ kategoriji, je 16 let.
2. Minimalna starost pilotov na daljavo se ne zahteva:
  - (a) kadar delujejo v podkategoriji A1, kakor je določena v delu A Priloge k tej uredbi, z razredom sistema brezpilotnega zrakoplova C0, opredeljenega v delu 1 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ki je igrača v smislu Direktive 2009/48/ES;
  - (b) za zasebno izdelane sisteme brezpilotnih zrakoplovov z največjo vzletno maso, manjšo od 250 g;
  - (c) kadar delujejo pod neposrednim nadzorom pilota na daljavo, ki izpolnjuje zahteve iz odstavka 1 in člena 8.

▼ B

3. Države članice lahko znižajo minimalno starost na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, ob upoštevanju posebnih tveganj, povezanih z dejavnostmi na njihovem ozemlju:

- (a) za največ štiri leta za pilote na daljavo, ki delujejo v „odprti“ kategoriji;
- (b) za največ dve leti za pilote na daljavo, ki delujejo v „posebni“ kategoriji.

4. Če država članica zniža minimalno starost pilotov na daljavo, lahko navedeni piloti na daljavo sisteme brezpilotnih zrakoplovov upravljajo le na ozemlju navedene države članice.

5. Države članice lahko za pilote na daljavo, ki delujejo v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, opredelijo drugačno minimalno starost v dovoljenjih, izdanih v skladu s členom 16.

*Člen 10***Pravila in postopki za plovnost sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

Sistemi brezpilotnih zrakoplovov, ki se uporabljajo v operacijah, določenih v tej uredbi, razen če so zasebno izdelani, če se uporabljajo za operacije iz člena 16 ali izpolnjujejo pogoje, opredeljene v členu 20, izpolnjujejo tehnične zahteve ter pravila in postopke za plovnost, opredeljene v delegiranih aktih, sprejetih v skladu s členom 58 Uredbe (EU) 2018/1139.

*Člen 11***Pravila za izvedbo ocene operativnega tveganja**

1. V oceni operativnega tveganja:
  - (a) so opisane značilnosti operacije sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (b) so predlagani ustrezni cilji glede operativne varnosti;
  - (c) so opredeljena tveganja delovanja na tleh in v zraku ob upoštevanju vsega naslednjega:
    - (i) obsega, v katerem bi lahko dejavnost ogrozila tretje osebe ali lastnino na tleh;
    - (ii) kompleksnosti, zmogljivosti in operativnih značilnosti zadevnega brezpilotnega zrakoplova;
    - (iii) namena leta, tipa sistema brezpilotnega zrakoplova, verjetnosti trčenja z drugim zrakoplovom in razreda uporabljenega zračnega prostora;

▼B

- (iv) vrste, obsega in kompleksnosti operacije ali dejavnosti sistema brezpilotnega zrakoplova, vključno z obsegom in vrsto prometa, ki ga upravlja pristojna organizacija ali oseba, kadar je to ustrezno;
  - (v) obsega, v katerem so osebe, izpostavljene tveganjem, povezanim z operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, sposobne oceniti ta tveganja in jih obvladati;
- (d) so opredeljeni različni morebitni ukrepi za zmanjšanje tveganja;
- (e) je potrebna raven robustnosti izbranih ukrepov za zmanjšanje tveganja določena tako, da se lahko operacija varno izvede.
2. Opis operacije sistema brezpilotnega zrakoplova vključuje vsaj naslednje:
- (a) naravo dejavnosti, ki se izvajajo;
  - (b) operativno okolje in geografsko območje predvidene operacije, zlasti prebivalstvo, nad katerim se leti, orografijo, vrste zračnega prostora, volumen zračnega prostora, v katerem se bo operacija izvedla, in volumen zračnega prostora, ki bo imel vlogo potrebnih blažilcev tveganja, vključno z operativnimi zahtevami glede geografskih območij;
  - (c) zapletenost operacije, zlasti načrtovanje in izvajanje, kompetence osebja, izkušnje in sestavo ter potrebna tehnična sredstva, ki se načrtujejo za izvedbo operacije;
  - (d) tehnične značilnosti sistema brezpilotnega zrakoplova, vključno z njegovo zmogljivostjo glede na pogoje načrtovane operacije in po potrebi njegovo registracijsko številko;
  - (e) usposobljenost osebja za izvedbo operacije, vključno z njegovo sestavo, vlogo, odgovornostmi, usposabljanjem in nedavnimi izkušnjami.
3. V oceni se predlaga ciljna raven varnosti, ki je enakovredna ravni varnosti v letalstvu s posadko, ob upoštevanju posebnih značilnosti operacije sistema brezpilotnega zrakoplova.
4. Opredelitev tveganj vključuje določitev vsega naslednjega:
- (a) nezmanjšanega tveganja operacije na tleh ob upoštevanju vrste operacije in pogojev, pod katerimi se operacija izvaja, vključno vsaj z naslednjimi merili:
    - (i) operacija v vidnem polju ali zunaj vidnega polja;
    - (ii) gostota prebivalstva na območjih, nad katerimi se leti;
    - (iii) letenje prek zbora ljudi;
    - (iv) značilnosti dimenzij brezpilotnega zrakoplova;

▼ B

- (b) nezmanjšane tveganja operacije v zraku ob upoštevanju vsega naslednjega:
  - (i) točnega volumna zračnega prostora, v katerem se bo izvedla operacija, povečanega za volumen zračnega prostora, potrebne za postopke za ravnanje v izrednih razmerah;
  - (ii) razreda zračnega prostora;
  - (iii) učinka na drug zračni promet in upravljanje zračnega prometa ter zlasti:
    - višine operacije,
    - kontroliranega in nekontroliranega zračnega prostora,
    - okolja aerodroma in okolja zunaj aerodroma,
    - zračnega prostora nad mestnim in podeželskim okoljem,
    - razdvajanja od drugega prometa.

5. Pri opredelitvi morebitnih ukrepov za zmanjšanje tveganja, potrebnih za izpolnitev predlagane ciljne ravni varnosti, se upoštevajo naslednje možnosti:

- (a) ukrepi v zvezi z zadrževanjem za ljudi na tleh;
- (b) strateške operativne omejitve operacije sistema brezpilotnega zrakoplova, zlasti:
  - (i) omejitev geografskega obsega, v katerem poteka operacija;
  - (ii) omejitev trajanja ali načrta časovnega okvira, v katerem se izvede operacija;
- (c) strateško zmanjšanje tveganja s skupnimi pravili letenja ali skupnimi strukturo in storitvami zračnega prostora;
- (d) sposobnost obvladovanja morebitnih slabih pogojev delovanja;
- (e) organizacijski dejavniki, kot so operativni postopki in postopki vzdrževanja, ki jih je pripravil operator sistema brezpilotnega zrakoplova, in postopki vzdrževanja, skladni s priročnikom za uporabo, ki ga je pripravil proizvajalec;
- (f) raven usposobljenosti in strokovnega znanja osebja, udeleženega pri varnosti leta;
- (g) tveganje človeške napake pri uporabi operativnih postopkov;
- (h) projektivne značilnosti in zmogljivost sistemov brezpilotnih zrakoplovov, zlasti:
  - (i) razpoložljivost sredstev za zmanjšanje tveganja trka;

▼B

- (ii) razpoložljivost sistemov, ki omejuje energijo ob trku ali lomljivost brezpilotnega zrakoplova;
- (iii) zasnova sistemov brezpilotnih zrakoplovov glede na priznane standarde in zasnova z zaščito pred izpadom.

6. Robustnost predlaganih ukrepov za zmanjšanje tveganja se oceni, da se ugotovi, ali so sorazmerni z varnostnimi cilji in tveganji predvidene operacije, zlasti da se zagotovi varnost vsake posamezne faze operacije.

*Člen 12***Odobritev operacij v „posebni“ kategoriji**

1. Pristojni organ ovrednoti oceno tveganja in robustnost ukrepov za zmanjšanje tveganja, ki jih operator sistema brezpilotnega zrakoplova predlaga za ohranjanje varnosti operacije sistema brezpilotnega zrakoplova v vseh fazah leta.

2. Pristojni organ dodeli operativno dovoljenje, če se pri vrednotenju ugotovi, da:

- (a) se pri ciljih glede operativne varnosti upoštevajo tveganja operacije;
- (b) so kombinacija ukrepov za zmanjšanje tveganja v zvezi z operativnimi pogoji za izvedbo operacij, usposobljenost udeležene osebe in tehnične značilnosti brezpilotnega zrakoplova ustrezni in dovolj robustni za ohranjanje varnosti operacije glede na opredeljena tveganja na tleh in v zraku;
- (c) je operator sistema brezpilotnega zrakoplova predložil izjavo, v kateri potrjuje, da je predvidena operacija v skladu z vsemi veljavnimi pravili Unije in nacionalnimi pravili, ki se nanašajo nanjo, zlasti v zvezi z zasebnostjo, varstvom podatkov, odgovornostjo, zavarovanjem, varovanjem in varstvom okolja.

3. Če se operacija ne šteje za dovolj varno, pristojni organ o tem ustrezno obvesti vlagatelja in navede razloge za zavrnitev izdaje operativnega dovoljenja.

4. V operativnem dovoljenju, ki ga dodeli pristojni organ, se podrobno opredelijo:

- (a) področje uporabe dovoljenja;
- (b) „posebni“ pogoji, ki veljajo za:
  - (i) operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova in operativne omejitve;
  - (ii) zahtevano usposobljenost operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova in pilote na daljavo, kadar je ustrezno;

▼B

- (iii) tehnične značilnosti sistema brezpilotnega zrakoplova, vključno z njegovim certificiranjem, če je ustrezno;
- (c) naslednje informacije:
- (i) registracijska številka operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova in tehnične značilnosti sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (ii) sklic na oceno operativnega tveganja, ki jo pripravi operator sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (iii) operativne omejitve in pogoji operacije;
  - (iv) ukrepi za zmanjšanje tveganja, ki jih mora izvesti operator sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (v) lokacije, na katerih se lahko operacija izvede, in vse druge lokacije v državi članici v skladu s členom 13;
  - (vi) vsi dokumenti in evidence, relevantni za zadevno vrsto operacije, in vrsta dogodkov, ki bi jih bilo treba sporočiti poleg tistih, opredeljenih v Uredbi (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
5. Pristojni organ ob prejemu izjave iz člena 5(5):
- (a) preveri, ali vsebuje vse elemente iz odstavka 2 točke UAS.SPEC.020 Priloge;
  - (b) v tem primeru operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova brez nepotrebne odlašanja predloži potrdilo o prejemu in popolnosti, da lahko operator začne operacijo.

*Člen 13***Čezmejne operacije ali operacije zunaj države registracije**

1. Kadar namerava operator sistema brezpilotnega zrakoplova izvesti operacijo v „posebni“ kategoriji, za katero je bilo operativno dovoljenje v skladu s členom 12 že odobreno in ki naj bi se delno ali v celoti izvedla v zračnem prostoru države članice, ki ni država članica registracije, navedeni operator pristojnemu organu države članice predvidene operacije predloži vlogo, ki vključuje naslednje informacije:

- (a) kopijo operativnega dovoljenja, ki je bilo operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova dodeljeno v skladu s členom 12, in

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o poročanju, analizi in spremljanju dogodkov v civilnem letalstvu, spremembi Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta in uredb Komisije (ES) št. 1321/2007 in (ES) št. 1330/2007 (UL L 122, 24.4.2014, str. 18).

▼ B

(b) lokacije predvidene operacije, po potrebi vključno s posodobljenimi ukrepi za zmanjšanje tveganja, namenjenimi obravnavanju navedenih tveganj, opredeljenih na podlagi člena 11(2)(b), ki so specifična za lokalni zračni prostor, značilnosti terena in prebivalstva ter podnebne razmere.

2. Pristojni organ države članice predvidene operacije vlogo iz odstavka 1 po njenem prejemu brez nepotrebnega odlašanja oceni ter pristojnemu organu države članice registracije in operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova predloži potrdilo, da so posodobljeni ukrepi za zmanjšanje tveganja iz odstavka 1(b) ustrezni za operacijo na predvideni lokaciji. Operator sistema brezpilotnega zrakoplova lahko po prejemu navedenega potrdila začne predvideno operacijo, država članica registracije pa posodobljene ukrepe za zmanjšanje tveganja, ki jih mora izvesti operator sistema brezpilotnega zrakoplova, zabeleži v operativno dovoljenje, izdano v skladu s členom 12.

3. Kadar namerava operator sistema brezpilotnega zrakoplova izvesti operacijo v „posebni“ kategoriji, za katero je bila podana izjava v skladu s členom 5(5) in ki naj bi se delno ali v celoti izvedla v zračnem prostoru države članice, ki ni država članica registracije, navedeni operator pristojnemu organu države članice predvidene operacije predloži kopijo izjave, predložene državi članici registracije, ter kopijo potrdila o prejemu in popolnosti.

▼ M1

4. Kadar namerava operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki ima spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova s privilegiji v skladu s točko UAS.LUC.060 Priloge, izvesti operacijo v „posebni kategoriji“, ki se delno ali v celoti izvede v zračnem prostoru države članice, ki ni država članica registracije, operator sistema brezpilotnega zrakoplova pristojnemu organu države članice predvidene operacije predloži naslednji informaciji:

- (a) izvod pogojev odobritve, prejetih v skladu s točko UAS.LUC.050 Priloge; in
- (b) lokacijo ali lokacije predvidene operacije v skladu z odstavkom 1(b) tega člena.

▼ B*Člen 14***Registracija operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov in certificiranih sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Države članice vzpostavijo in vzdržujejo natančne sisteme registracije za sisteme brezpilotnih zrakoplovov, katerih zasnovo je treba certificirati, in operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, katerih delovanje lahko pomeni tveganje za varnost, varovanje, zasebnost in varstvo osebnih podatkov ali okolja.

2. Sistemi registracije za operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov vsebujejo polja za navedbo in izmenjavo naslednjih informacij:

- (a) polnega imena in datuma rojstva za fizične osebe ter imena in identifikacijske številke za pravne osebe;

▼ B

- (b) naslova operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (c) njihovega e-naslova in telefonske številke;
- (d) številke zavarovalne police za sistem brezpilotnega zrakoplova, če je to potrebno v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom;
- (e) naslednje izjave, ki jo potrdijo pravne osebe: „Vse osebje, neposredno udeleženo v operacijah, je usposobljeno za izvajanje svojih nalog, sistem brezpilotnega zrakoplova pa bodo upravljali le piloti na daljavo z ustrezno stopnjo usposobljenosti.“;
- (f) pridobljenih operativnih dovoljenj in spričeval operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova ter izjav, ki so bile potrjene v skladu s členom 12(5)(b).

3. Sistemi registracije za brezpilotne zrakoplove, katerih zasnovo je treba certificirati, vsebujejo polja za navedbo in izmenjavo naslednjih informacij:

- (a) proizvajalčevega imena;
- (b) proizvajalčevega poimenovanja brezpilotnega zrakoplova;
- (c) serijske številke brezpilotnega zrakoplova;
- (d) polnega imena, naslova, e-naslova in telefonske številke fizične ali pravne osebe, pod imenom katere je brezpilotni zrakoplov registriran.

4. Države članice zagotovijo, da so sistemi registracije digitalni in interoperabilni ter omogočajo vzajemni dostop in izmenjavo informacij prek odložišča iz člena 74 Uredbe (EU) 2018/1139.

5. Operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov se registrirajo, če:

- (a) v okviru „odprte“ kategorije upravljajo katerega koli od naslednjih brezpilotnih zrakoplovov:
  - (i) zrakoplov z največjo vzletno maso 250 g ali več ali zrakoplov, ki lahko v primeru trčenja na človeka prenese več kot 80 joulov kinetične energije;
  - (ii) zrakoplov, opremljen s senzorjem, ki lahko zajame osebne podatke, razen če je v skladu z Direktivo 2009/48/ES;
- (b) v okviru „posebne“ kategorije upravljajo brezpilotni zrakoplov s katero koli maso.

6. Operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki so fizične osebe, se registrirajo v državi članici, kjer imajo prebivališče, če so pravne osebe, pa v državi članici, kjer imajo glavno poslovno enoto, in zagotovijo, da so njihove registracijske informacije točne. Operator sistema brezpilotnega zrakoplova ne more biti hkrati registriran v več kot eni državi članici.

Države članice za operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov in sisteme brezpilotnih zrakoplovov, ki jih je treba registrirati, izdajo edinstveno digitalno registracijsko številko, ki omogoča njihovo individualno identifikacijo.

Registracijska številka za operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov se določi na podlagi standardov, ki podpirajo interoperabilnost sistemov registracije.

▼ B

7. Lastnik brezpilotnega zrakoplova, katerega zasnovano je treba certificirati, registrira brezpilotni zrakoplov.

Nacionalnost in registracijska oznaka brezpilotnega zrakoplova se določita v skladu s Prilogo 7 h Konvenciji ICAO. Brezpilotni zrakoplov ne more biti hkrati registriran v več kot eni državi.

8. Operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov svojo registracijsko številko prikažejo na vsakem brezpilotnem zrakoplovu, ki izpolnjuje pogoje, opisane v odstavku 5.

▼ M1

9. Poleg podatkov iz točke 2 lahko države članice od operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov pridobijo dodatne informacije o identiteti.

▼ B*Člen 15***Operativni pogoji za geografska območja sistemov brezpilotnih zrakoplovov**

1. Države članice lahko pri opredelitvi geografskih območij sistemov brezpilotnih zrakoplovov zaradi varnosti, varovanja, zasebnosti ali okolja:

▼ M1

(a) prepovejo nekatere ali vse operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov, zahtevajo določene pogoje za nekatere ali vse operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov ali zahtevajo predhodno odobritev leta za nekatere ali vse operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov;

▼ B

(b) določijo, da morajo operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov izpolnjevati določene okoljske standarde;

(c) dovolijo dostop le do nekaterih razredov sistemov brezpilotnih zrakoplovov;

(d) dovolijo dostop le do sistemov brezpilotnih zrakoplovov, opremljenih z nekaterimi tehničnimi značilnostmi, zlasti sistemi za identifikacijo na daljavo ali sistemi za prepoznavanje geografskega položaja.

2. Države članice lahko na podlagi ocene tveganja, ki jo izvede pristojni organ, določijo nekatera geografska območja, na katerih so operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov izvzete iz ene ali več zahtev „odprte“ kategorije.

3. Kadar države članice v skladu z odstavkom 1 ali 2 opredelijo geografska območja sistemov brezpilotnih zrakoplovov, za namene prepoznavanja geografskega položaja zagotovijo, da so informacije o geografskih območjih sistemov brezpilotnih zrakoplovov, vključno z njihovim obdobjem veljavnosti, javno objavljene v skupni edinstveni digitalni obliki.

*Člen 16***Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v okviru letalskih modelarskih klubov in združenj**

1. Pristojni organ lahko na zahtevo letalskega modelarskega kluba ali združenja izda dovoljenje za operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v okviru letalskih modelarskih klubov in združenj.

2. Dovoljenje iz odstavka 1 se izda v skladu s katerim koli od naslednjega:

(a) ustreznimi nacionalnimi pravili;

▼B

- (b) vzpostavljenimi postopki, organizacijsko strukturo in sistemom upravljanja letalskega modelarskega kluba ali združenja, s katerimi se zagotovi, da:
- (i) so piloti na daljavo, ki delujejo v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, obveščeni o pogojih in omejitvah, opredeljenih v dovoljenju, ki ga izda pristojni organ;
  - (ii) se pilotom na daljavo, ki delujejo v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, pomaga pri doseganju minimalne usposobljenosti, ki je potrebna za to, da se sistem brezpilotnega zrakoplova upravlja varno ter v skladu s pogoji in omejitvami, opredeljenimi v dovoljenju;
  - (iii) letalski modelarski klub ali združenje sprejme ustrezne ukrepe, ko je obveščen, da pilot na daljavo, ki deluje v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, ne deluje v skladu s pogoji in omejitvami, opredeljenimi v dovoljenju, ter po potrebi o tem obvesti pristojni organ;
  - (iv) letalski modelarski klub ali združenje na zahtevo pristojnega organa predloži dokumentacijo, ki se zahteva zaradi nadzora in spremljanja.

3. V dovoljenju iz odstavka 1 so določeni pogoji, pod katerimi se lahko izvajajo operacije v okviru letalskih modelarskih klubov ali združenj, omejeno pa je na ozemlje države članice, v kateri se izda.

4. Države članice lahko letalskim modelarskim klubom in združenjem omogočijo, da svoje člane v sistemih registracije, vzpostavljenih v skladu s členom 14, registrirajo v njihovem imenu. V nasprotnem primeru se člani letalskih modelarskih klubov in združenj registrirajo sami v skladu s členom 14.

*Člen 17***Imenovanje pristojnega organa**

1. Vsaka država članica za pristojni organ za naloge iz člena 18 imenuje enega ali več subjektov.
2. Če država članica za pristojni organ imenuje več subjektov:
  - (a) jasno opredeli področja pristojnosti vsakega pristojnega organa v smislu odgovornosti;
  - (b) vzpostavi ustrezen mehanizem za usklajevanje med navedenimi subjekti, da se zagotovi učinkovit pregled nad vsemi organizacijami in osebami, za katere se uporablja ta uredba.

*Člen 18***Naloge pristojnega organa**

Pristojni organ je odgovoren za:

- (a) izvrševanje te uredbe;

▼ B

- (b) izdajo, začasni odvzem ali preklic certifikatov operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov in dovoljenj pilotov na daljavo, dejavnih v „certificirani“ kategoriji operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (c) izdajo pilotom na daljavo dokazila o opravljenem spletnem preverjanju teoretičnega znanja v skladu s točkama UAS.OPEN.020 in UAS.OPEN.040 Priloge ter izdajo, spremembo, začasni odvzem, omejitev ali preklic certifikatov o usposobljenosti pilotov na daljavo v skladu s točko UAS.OPEN.030 Priloge;
- (d) izdajo, spremembo, začasni odvzem, omejitev ali preklic operativnih dovoljenj in spričeval operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova ter preverjanje popolnosti izjav, ki se zahtevajo za izvajanje operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „posebni“ kategoriji operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (e) hrambo dokumentov, evidenc in poročil, povezanih z operativnimi dovoljenji sistemov brezpilotnih zrakoplovov, izjavami, certifikati o usposobljenosti pilotov na daljavo in spričevali operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (f) dajanje na voljo informacij o geografskih območjih sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki jih opredelijo države članice in so določene v nacionalnem zračnem prostoru njegove države, v skupni edinstveni digitalni obliki;
- (g) izdajo potrdil o prejemu in popolnosti v skladu s členom 12(5)(b) ali potrdil v skladu s členom 13(2);
- (h) razvoj na tveganju temelječega sistema za nadzor za:
  - (i) operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki so predložili izjavo ali imajo operativno dovoljenje ali spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (ii) modelarske klube in združenja, ki imajo dovoljenje iz člena 16;
- (i) za operacije razen tistih v „odprti“ kategoriji, vzpostavitev načrtovanja revizije na podlagi profila tveganja, stopnje skladnosti in varnostne uspešnosti operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki so predložili izjavo ali imajo certifikat, ki ga je izdal pristojni organ;
- (j) za operacije razen tistih v „odprti“ kategoriji, izvajanje inšpekcijskih pregledov v zvezi z operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki so predložili izjavo ali imajo certifikat, ki ga je izdal pristojni organ, ki izvaja inšpekcijske preglede sistemov brezpilotnih zrakoplovov ter zagotavlja, da operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov in piloti na daljavo delujejo v skladu s to uredbo;

▼B

- (k) izvajanje sistema za odkrivanje in proučitev primerov neskladnosti operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki delujejo v „odprti“ ali „posebni“ kategoriji, sporočenih v skladu s členom 19(2);
- (l) zagotovitev informacij in smernic, ki spodbujajo varnost operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov, operatorjem sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
- (m) vzpostavitev in vzdrževanje sistemov registracije za sisteme brezpilotnih zrakoplovov, katerih zasnovo je treba certificirati, in operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, katerih delovanje lahko pomeni tveganje za varnost, varovanje, zasebnost in varstvo osebnih podatkov ali okolja.

*Člen 19***Varnostne informacije**

1. Pristojni organi držav članic ter organi za nadzor trga in nadzor iz člena 36 Delegirane uredbe (EU) 2019/945 sodelujejo pri varnostnih zadevah in vzpostavijo postopke za učinkovito izmenjavo varnostnih informacij.
2. Vsak operator sistema brezpilotnega zrakoplova pristojnemu organu poroča o vseh dogodkih, povezanih z varnostjo, in izmenjuje informacije glede svojega sistema brezpilotnega zrakoplova v skladu z Uredbo (EU) št. 376/2014.
3. Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) in pristojni organi zbirajo, analizirajo in objavljajo varnostne informacije v zvezi z operacijami sistemov brezpilotnih zrakoplovov na svojem ozemlju v skladu s členom 119 Uredbe (EU) 2018/1139 in njenimi izvedbenimi akti.
4. Agencija in pristojni organ ob prejemu katere koli informacije iz odstavka 1, 2 ali 3 sprejmeta ukrepe, potrebne za obravnavanje vseh varnostnih vprašanj, na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov in analize, pri čemer upoštevata soodvisnosti med različnimi področji varnosti v letalstvu ter varnostjo v letalstvu, kibernetko varnostjo in drugimi tehničnimi področji letalskih predpisov.
5. Kadar pristojni organ ali agencija sprejme ukrepe v skladu z odstavkom 4, o tem nemudoma obvesti vse ustrezne zainteresirane strani in organizacije, ki morajo delovati v skladu z navedenimi ukrepi v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 in njenimi izvedbenimi akti.

▼ B*Člen 20***Posebne določbe v zvezi z uporabo nekaterih sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji**

Vrste sistemov brezpilotnih zrakoplovov v smislu Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, ki niso v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2019/945 in niso zasebno izdelane, se lahko, če so bile dane na trg pred 1. julijem 2022, še naprej upravljajo pod naslednjimi pogoji:

- (a) v podkategoriji A1, kakor je opredeljena v delu A Priloge, če je največja vzletna masa brezpilotnega zrakoplova manjša od 250 g, vključno z njegovim koristnim tovorom;
- (b) v podkategoriji A3, kakor je opredeljena v delu A Priloge, če je največja vzletna masa brezpilotnega zrakoplova manjša od 25 kg, vključno z njegovim gorivom in koristnim tovorom.

*Člen 21***Prilagoditev dovoljenj, izjav in certifikatov**

1. Dovoljenja, dodeljena operatorjem sistemov brezpilotnih zrakoplovov, certifikati o usposobljenosti pilotov na daljavo in izjave, ki jih podajo operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ali enakovredna dokumentacija, izdani na podlagi nacionalnega prava, veljajo do 1. julija 2021.

2. Države članice do 1. julija 2021 svoje veljavne certifikate o usposobljenosti pilotov na daljavo in dovoljenja operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov, izjave ali enakovredno dokumentacijo, vključno s tistimi, izdanimi do navedenega datuma, pretvorijo v skladu s to uredbo.

3. Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki se izvajajo v okviru letalskih modelarskih klubov in združenj, se lahko brez poseganja v člen 14 nadaljujejo v skladu z ustreznimi nacionalnimi pravili in brez dovoljenja v skladu s členom 16 do 1. julija 2022.

▼ M1*Člen 22*

Uporaba sistemov brezpilotnih zrakoplovov v „odprti“ kategoriji, ki ne izpolnjujejo zahtev iz delov 1 do 5 Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/945 ⁽⁷⁾, se brez poseganja v člen 20 dovoli za prehodno dveletno obdobje, ki se začne eno leto po datumu začetka veljavnosti te uredbe, pod naslednjimi pogoji:

⁽⁶⁾ Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL L 218, 13.8.2008, str. 82).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/945 z dne 12. marca 2019 o sistemih brezpilotnega zrakoplova in operatorjih sistemov brezpilotnega zrakoplova iz tretjih držav (UL L 152, 11.6.2019, str. 1).

▼ M1

- (a) brezpilotni zrakoplov z vzletno maso, manjšo od 500 g, upravlja pilot na daljavo z ravno usposobljenosti, ki jo opredeli zadevna država članica, v skladu z operativnimi zahtevami iz točke UAS.OPEN.020(1) dela A Priloge;
- (b) brezpilotni zrakoplov z vzletno maso, manjšo od 2 kg, se upravlja z ohranjanjem najmanj 50 metrov vodoravne razdalje od ljudi, piloti na daljavo pa imajo raven usposobljenosti, ki je vsaj enakovredna ravni iz točke UAS.OPEN.030(2) dela A Priloge;
- (c) brezpilotni zrakoplov z vzletno maso, manjšo od 25 kg, se upravlja v skladu z operativnimi zahtevami iz točke UAS.OPEN.040(1) in (2), piloti na daljavo pa imajo raven usposobljenosti, ki je vsaj enakovredna ravni iz točke UAS.OPEN.020(4)(b) dela A Priloge.

Člen 23

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2020.

2. Člen 5(5) in točka 1(l) točke UAS.SPEC.050 se uporabljata od 2. decembra 2021.

3. Točka 2(g) točke UAS.OPEN.060 se uporablja od 1. julija 2022.

4. Brez poseganja v člen 21(1) lahko države članice do 2. decembra 2021 sprejmejo izjave, ki jih podajo operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov v skladu s členom 5(5), na podlagi nacionalnih standardnih scenarijev ali enakovrednih scenarijev, če navedeni nacionalni scenariji izpolnjujejo zahteve iz točke UAS.SPEC.020 Priloge.

Take izjave prenehajo veljati 2. decembra 2023.

5. Člen 15(3) se uporablja od 1. julija 2021.

▼ B

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼ **M1***PRILOGA***OPERACIJE SISTEMOV BREZPILOTNIH ZRAKOPLOVOV V „ODPRTI“ IN „POSEBNI“ KATEGORIJI***DEL A***OPERACIJE SISTEMOV BREZPILOTNIH ZRAKOPLOVOV V „ODPRTI“ KATEGORIJI**

UAS.OPEN.010 Splošne določbe

- (1) Kategorija „odprtih“ operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov je na podlagi operativnih omejitev, zahtev za pilota na daljavo in tehničnih zahtev za sisteme brezpilotnih zrakoplovov razdeljena na tri podkategorije A1, A2 in A3.
- (2) Če operacija sistema brezpilotnega zrakoplova vključuje let brezpilotnega zrakoplova, ki se začne na naravni vzpetini terena ali nad terenom z naravnimi vzpetinami, se brezpilotni zrakoplov ohranja na razdalji 120 m od najbližje točke na zemeljski površini. Merjenje razdalj se prilagodi v skladu z geografskimi značilnostmi terena, kot so ravnine, hribi in gore.
- (3) Kadar brezpilotni zrakoplov leti na vodoravni razdalji 50 m od umetne ovire, višje od 105 m, se lahko največja višina operacije sistema brezpilotnega zrakoplova na zahtevo subjekta, odgovornega za oviro, poveča za do 15 m nad višino ovire.
- (4) Brezpilotna jadralna letala, katerih največja vzletna masa vključno s koristnim tovorom znaša manj kot 10 kg, lahko z odstopanjem od točke 2 letijo na razdalji več kot 120 m od najbližje točke na zemeljski površini, če brezpilotno jadralno letalo v nobenem trenutku ne leti več kot 120 m nad pilotom na daljavo.

UAS.OPEN.020 Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A1

Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A1 izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- (1) za brezpilotne zrakoplove iz točke 5(d) se izvedejo tako, da pilot na daljavo z brezpilotnim zrakoplovom ne preleti zborov ljudi in razumno pričakuje, da ne bo preletena nobena neudeležena oseba. Pilot na daljavo v primeru nepričakovane preleta neudeleženih oseb čim bolj skrajša čas preleta brezpilotnega zrakoplova nad navedenimi osebami;
- (2) v primeru brezpilotnih zrakoplovov iz točke 5(a), (b) in (c) se operacije izvedejo tako, da lahko pilot na daljavo z brezpilotnim zrakoplovom preleti neudeležene osebe, vendar nikoli ne preleti zborov ljudi;
- (3) z odstopanjem od člena 4(1)(d) se operacije izvedejo, če je aktiven način spremljanja pilota, na razdalji do 50 m od pilota na daljavo;
- (4) izvede jih pilot na daljavo, ki:
  - (a) je seznanjen z navodili proizvajalca, ki jih zagotovi proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova;

▼ **M1**

- (b) je v primeru brezpilotnega zrakoplova razreda C1, kakor je opredeljen v delu 2 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, končal spletni tečaj usposabljanja, po katerem je uspešno opravil spletno preverjanje teoretičnega znanja, ki ga je organiziral pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice, pri čemer je dosegel najmanj 75 % skupnega števila točk. Preverjanje sestavlja 40 vprašanj z več možnimi odgovori, ki so ustrezno porazdeljena po naslednjih temah:
- (i) varnost v zračnem prometu;
  - (ii) omejitve zračnega prostora;
  - (iii) letalski predpisi;
  - (iv) omejitve človekove sposobnosti;
  - (v) operativni postopki;
  - (vi) splošno znanje o sistemih brezpilotnih zrakoplovov;
  - (vii) zasebnost in varstvo podatkov;
  - (viii) zavarovanje;
  - (ix) varovanje;
- (5) izvedejo se z brezpilotnim zrakoplovom:
- (a) katerega največja vzletna masa vključno s koristnim tovorom znaša manj kot 250 g, največja operativna hitrost pa manj kot 19 m/s, v primeru zasebno izdelanih sistemov brezpilotnih zrakoplovov; ali
  - (b) ki izpolnjuje zahteve, opredeljene v členu 20(a);
  - (c) ki je označen kot razred C0 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 1 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945; ali
  - (d) ki je označen kot razred C1 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 2 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945 ter se upravlja z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo in funkcijo za prepoznavanje geografskega položaja.

UAS.OPEN.030 Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A2

Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A2 izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- (1) izvedejo se tako, da brezpilotni zrakoplov ne preleti neudeleženih oseb in da se operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov izvajajo na varni vodoravni razdalji vsaj 30 m od njih; pilot na daljavo lahko vodoravno varnostno razdaljo zmanjša na najmanj pet metrov od neudeležene osebe, če upravlja brezpilotni zrakoplov z aktivno funkcijo v načinu nizke hitrosti in po oceni situacije glede:
- (a) vremenskih razmer;
  - (b) zmogljivosti brezpilotnega zrakoplova;
  - (c) ločenosti preletenega območja;

▼ **M1**

- (2) izvede jih pilot na daljavo, ki je seznanjen z navodili proizvajalca, ki jih je zagotovil proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova, in ima certifikat o usposobljenosti pilota na daljavo, ki ga je izdal pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice. Ta certifikat se pridobi po izpolnitvi vseh naslednjih pogojev v navedenem vrstnem redu:
- (a) končan spletni tečaj usposabljanja in uspešno opravljeno spletno preverjanje teoretičnega znanja iz točke 4(b) točke UAS.OPEN.020;
  - (b) končano samostojno usposabljanje v zvezi z operativnimi pogoji podkategorije A3 iz točk 1 in 2 točke UAS.OPEN.040;
  - (c) izjava o končanem samostojnem usposabljanju, opredeljenem v točki (b), in uspešno opravljeno dodatno preverjanje teoretičnega znanja, ki ga je organiziral pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice, pri čemer je dosegel najmanj 75 % skupnega števila točk. Preverjanje sestavlja najmanj 30 vprašanj z več možnimi odgovori, namenjenih ocenitvi znanja pilota na daljavo o tehničnih in operativnih ukrepih za zmanjšanje tveganja na tleh, ki so ustrezno porazdeljena po naslednjih temah:
    - (i) meteorologija;
    - (ii) izvedba leta sistema brezpilotnega zrakoplova;
    - (iii) tehnični in operativni ukrepi za zmanjšanje tveganja na tleh;
- (3) izvedejo se z brezpilotnim zrakoplovom, ki je označen kot razred C2 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 3 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ter se upravlja z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo in funkcijo za prepoznavanje geografskega položaja.

UAS.OPEN.040 Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A3

Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v podkategoriji A3 izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- (1) izvedejo se na območju, kjer pilot na daljavo razumno pričakuje, da na razdalji, na kateri leti brezpilotni zrakoplov ves čas operacije sistema brezpilotnega zrakoplova, ne bo ogrožena nobena neudeležena oseba;
- (2) izvedejo se na varni vodoravni razdalji vsaj 150 m od stanovanjskih, trgovskih, industrijskih ali rekreacijskih območij;
- (3) izvede jih pilot na daljavo, ki je seznanjen z navodili proizvajalca, ki jih zagotovi proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova, ter je končal spletni tečaj usposabljanja in uspešno opravil spletno preverjanje teoretičnega znanja, kakor je opredeljeno v točki 4(b) točke UAS.OPEN.020;
- (4) izvedejo se z brezpilotnim zrakoplovom:
  - (a) katerega največja vzletna masa vključno s koristnim tovorom znaša manj kot 25 kg v primeru zasebno izdelanih sistemov brezpilotnih zrakoplovov ali
  - (b) ki izpolnjuje zahteve, opredeljene v členu 20(b);

▼ **M1**

- (c) ki je označen kot razred C2 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 3 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ter se upravlja z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo in funkcijo za prepoznavanje geografskega položaja ali
- (d) ki je označen kot razred C3 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 4 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ter se upravlja z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo in funkcijo za prepoznavanje geografskega položaja ali
- (e) ki je označen kot razred C4 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 5 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945.

UAS.OPEN.050 Odgovornosti operatorja sistema brezpilotnih zrakoplovov

Operator sistema brezpilotnega zrakoplova izpolnjuje vse naslednje zahteve:

- (1) razvije operativne postopke, prilagojene vrsti operacije in povezanemu tveganju;
- (2) zagotovi, da se pri vseh operacijah optimalno uporablja in podpira učinkovita izraba radijskega spektra, da se prepreči škodljivo motenje;
- (3) imenuje pilota na daljavo za vsak let;
- (4) zagotovi, da so piloti na daljavo in vse drugo osebje, ki izvajajo naloge v podporo operacijam, seznanjeni z navodili proizvajalca, ki jih zagotovi proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova, in:
  - (a) so ustrezno usposobljeni v podkategoriji predvidenih operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov v skladu s točko UAS.OPEN.020, UAS.OPEN.030 ali UAS.OPEN.040 za opravljanje svojih nalog, ali za člane osebja, ki niso pilot na daljavo, da so končali tečaj za usposabljanje na delovnem mestu, ki ga je razvil operator;
  - (b) so popolnoma seznanjeni s postopki operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (c) imajo informacije v zvezi z vsemi geografskimi območji, ki jih država članica operacije objavi v skladu s členom 15, relevantne za predvideno operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (5) po potrebi posodobi informacije v sistemu za prepoznavanje geografskega položaja v skladu s predvideno lokacijo operacije;
- (6) v primeru operacije z brezpilotnim zrakoplovom enega od razredov, opredeljenih v delih 1 do 5 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, zagotovi, da je:
  - (a) sistemu brezpilotnega zrakoplova priložena ustrezna izjava EU o skladnosti, vključno z navedbo ustreznega razreda; ter
  - (b) na brezpilotni zrakoplov nameščena povezana identifikacijska oznaka razreda;
- (7) v primeru operacije sistema brezpilotnega zrakoplova v podkategoriji A2 ali A3 zagotovi, da so vse udeležene osebe, prisotne na območju operacije, obveščene o tveganjih in so se izrecno strinjale s sodelovanjem.

▼ M1

UAS.OPEN.060 Odgovornosti pilota na daljavo

(1) Pilot na daljavo pred začetkom operacije sistema brezpilotnega zrakoplova:

- (a) je ustrezno usposobljen v podkategoriji predvidenih operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov v skladu s točko UAS.OPEN.020, UAS.OPEN.030 ali UAS.OPEN.040 za opravljanje svojih nalog in ima med upravljanjem sistema brezpilotnega zrakoplova pri sebi dokazilo o usposobljenosti, razen kadar upravlja brezpilotni zrakoplov iz točke 5(a), (b) ali (c) točke UAS.OPEN.020;
- (b) pridobi posodobljene informacije o vseh geografskih območjih, ki jih država članica operacije objavi v skladu s členom 15, relevantne za predvideno operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (c) prouči operativno okolje, preveri prisotnost ovir, in, razen če upravlja brezpilotni zrakoplov podkategorije A1 iz točke 5(a), (b) ali (c) točke UAS.OPEN.020, preveri prisotnost morebitnih neudeleženih oseb;
- (d) zagotovi, da stanje sistema brezpilotnega zrakoplova omogoča varno dokončanje predvidenega leta, in po potrebi preveri, ali je neposredna identifikacija na daljavo aktivna in posodobljena;
- (e) če je na sistem brezpilotnega zrakoplova nameščen dodatni koristni tovor, preveri, da njegova masa ne presega niti največje vzletne mase, ki jo je opredelil proizvajalec, niti omejitve največje vzletne mase razreda zadevnega zrakoplova.

(2) Pilot na daljavo med letom:

- (a) nalog ne opravlja pod vplivom psihoaktivnih snovi ali alkohola ali če tega ni sposoben zaradi poškodbe, utrujenosti, zdravil, bolezni ali drugih razlogov;
- (b) upravlja brezpilotni zrakoplov tako, da leti v vidnem polju, in temeljito vizualno pregleduje zračni prostor okoli brezpilotnega zrakoplova, da se prepreči vsako tveganje trka z zrakoplovom s posadko. Pilot na daljavo prekine let, če operacija pomeni tveganje za druge zrakoplove, ljudi, živali, okolje ali lastnino;
- (c) deluje v skladu z operativnimi omejitvami na geografskih območjih, opredeljenih v skladu s členom 15;
- (d) je sposoben ohranjati nadzor nad brezpilotnim zrakoplovom, razen v primeru izgubljenega zveze ali če upravlja prostoletni brezpilotni zrakoplov;
- (e) upravlja sistem brezpilotnega zrakoplova v skladu z navodili proizvajalca, ki jih zagotovi proizvajalec, vključno z vsemi veljavnimi omejitvami;
- (f) deluje v skladu z operatorjevimi postopki, če so na voljo;
- (g) pri izvajanju operacij ponoči zagotovi, da je aktivirana zelena utripajoča luč na brezpilotnem zrakoplovu.

(3) Piloti na daljavo in operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov med letom ne letijo blizu ali znotraj območij, kjer potekajo ukrepi za odzivanje v izrednih razmerah, razen če imajo za to dovoljenje pristojnih služb za odzivanje v izrednih razmerah.

▼ **M1**

- (4) Za namene točke 2(b) lahko pilotom na daljavo pomaga opazovalec brez-pilotnega zrakoplova. V takem primeru se med pilotom na daljavo in opazovalcem brez-pilotnega zrakoplova vzpostavi jasna in učinkovita komunikacija.

UAS.OPEN.070 Trajanje in veljavnost kompetence pilota na daljavo, pridobljene s spletnim preverjanjem teoretičnega znanja, in certifikatov o usposobljenosti pilota na daljavo

- (1) Kompetenca pilota na daljavo, pridobljena s spletnim preverjanjem teoretičnega znanja, ki se zahteva v točki 4(b) točke UAS.OPEN.020 in točki 3 točke UAS.OPEN.040, ter certifikat o usposobljenosti pilota na daljavo, ki se zahteva v točki 2 točke UAS.OPEN.030, veljata pet let.
- (2) Kompetenca pilota na daljavo, pridobljena s spletnim preverjanjem teoretičnega znanja, in certifikat o usposobljenosti pilota na daljavo se v obdobju njune veljavnosti obnovita z:
- (a) dokazovanjem kompetenc v skladu s točko 4(b) točke UAS.OPEN.020 oziroma točko 2 točke UAS.OPEN.030 ali
- (b) dokončanjem osvežitvenega usposabljanja, ki zajema teme iz teoretičnega znanja, kot so opredeljene v točki 4(b) točke UAS.OPEN.020 oziroma točki 2 točke UAS.OPEN.030, in ga je izvedel pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ.
- (3) Za obnovev kompetence pilota na daljavo, pridobljene s spletnim preverjanjem teoretičnega znanja, ali certifikata o usposobljenosti pilota na daljavo po njenem poteku mora pilot na daljavo izpolnjevati zahteve iz točke 2(a).

DEL B

OPERACIJE SISTEMOV BREZPILOTNIH ZRAKOPLOVOV V „POSEBNI“ KATEGORIJI

UAS.SPEC.010 Splošne določbe

Operator sistema brez-pilotnega zrakoplova pristojnemu organu predloži oceno operativnega tveganja za predvideno operacijo v skladu s členom 11 ali predloži izjavo, kadar se uporablja točka UAS.SPEC.020, razen če ima operator spričevalo operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova z ustreznimi privilegiji v skladu z delom C te priloge. Operator sistema brez-pilotnega zrakoplova redno vrednoti ustreznost sprejetih ukrepov za zmanjšanje tveganja in jih po potrebi posodobi.

UAS.SPEC.020 Izjava glede delovanja

- (1) Operator sistema brez-pilotnega zrakoplova lahko v skladu s členom 5 pristojnemu organu države članice registracije kot alternativo točkama UAS.SPEC.30 in UAS.SPEC.40 predloži operativno izjavo o skladnosti s standardnim scenarijem, kakor je opredeljen v Dodatku 1 k tej prilogi, v zvezi z operacijami:
- (a) brez-pilotnega zrakoplova z:
- (i) največjo značilno mero do treh metrov v vidnem polju nad nadzorovanim talnim območjem, razen nad zbori ljudi;
- (ii) največjo značilno mero do enega metra v vidnem polju, razen nad zbori ljudi;
- (iii) največjo značilno mero do enega metra zunaj vidnega polja nad redko poseljenimi območji;

▼ **M1**

- (iv) največjo značilno mero do treh metrov zunaj vidnega polja nad nadzorovanim talnim območjem;
- (b) ki se izvajajo manj kot 120 m od najbližje točke na zemeljski površini in:
    - (i) v nenadzorovanem zračnem prostoru (razred F ali G), razen če države članice v geografskih območjih sistemov brezpilotnih zrakoplovov zahtevajo drugačne omejitve za območja, kjer verjetnost srečanja z zrakoplovom s posadko ni majhna, ali
    - (ii) v nadzorovanem zračnem prostoru v skladu z objavljenimi postopki za območje operacij, da se zagotovi majhna verjetnost srečanja z zrakoplovom s posadko.
- (2) Izjava operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov vsebuje:
- (a) upravne informacije o operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (b) izjavo, da operacija izpolnjuje operativno zahtevo iz točke 1 in standardnega scenarija, kakor je opredeljen v Dodatku 1 k Prilogi;
  - (c) zavezo operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova, da bo deloval v skladu z ustreznimi ukrepi za zmanjšanje tveganja, ki se zahtevajo zaradi varnosti operacije, vključno s povezanimi navodili glede operacije, zasnove brezpilotnega zrakoplova in usposobljenosti udeleženega osebja;
  - (d) potrdilo operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova, da bo za vsak let, izveden na podlagi izjave, sklenjeno ustrezno zavarovalno kritje, če se to zahteva s pravom Unije ali nacionalnim pravom.
- (3) Pristojni organ ob prejemu izjave preveri, ali izjava vsebuje vse elemente iz točke 2, in operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova brez nepotrebnega odlašanja predloži potrdilo o prejemu in popolnosti.
- (4) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova lahko po prejemu potrdila o prejemu in popolnosti začne operacijo.
- (5) Operatorji sistemov brezpilotnih zrakoplovov pristojni organ nemudoma obvestijo o vsaki spremembi informacij, navedenih v operativni izjavi, ki so jo predložili.
- (6) Operatorjem sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki imajo spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova z ustreznimi privilegiji v skladu z delom C te priloge, ni treba predložiti izjave.
- UAS.SPEC.030 Vloga za izdajo operativnega dovoljenja
- (1) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova pred začetkom operacije sistema brezpilotnega zrakoplova v „posebni“ kategoriji pri nacionalnem pristojnem organu države članice registracije pridobi operativno dovoljenje, razen če:
- (a) se uporablja točka UAS.SPEC.020 ali
  - (b) ima operator sistema brezpilotnega zrakoplova spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova z ustreznimi privilegiji v skladu z delom C te priloge.
- (2) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova predloži vlogo za posodobljeno operativno dovoljenje, če se operacija ali ukrepi za zmanjšanje tveganja, navedeni v operativnem dovoljenju, bistveno spremenijo.

▼ **M1**

- (3) Vloga za operativno dovoljenje temelji na oceni tveganja iz člena 11 in poleg tega vključuje naslednje informacije:
- (a) registracijsko številko operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (b) ime odgovornega vodje ali ime operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova v primeru fizične osebe;
  - (c) oceno operativnega tveganja;
  - (d) seznam ukrepov za zmanjšanje tveganja, ki jih predlaga operator sistema brezpilotnega zrakoplova, z dovolj informacijami, da lahko pristojni organ oceni ustreznost načinov za zmanjšanje tveganja, namenjenih obravnavanju tveganj;
  - (e) operativni priročnik, kadar je to potrebno zaradi tveganja in zapletenosti operacije;
  - (f) potrdilo, da bo ob začetku operacij sistemov brezpilotnih zrakoplovov veljalo ustrezno zavarovalno kritje, če se to zahteva s pravom Unije ali nacionalnim pravom.

UAS.SPEC.040 Izdaja operativnega dovoljenja

- (1) Ko pristojni organ prejme vlogo v skladu s točko UAS.SPEC.030, brez nepotrebne odlašanja izda operativno dovoljenje v skladu s členom 12, če ugotovi, da operacija izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) predložene so vse informacije v skladu s točko UAS.SPEC.030(3);
  - (b) če se bo celotna operacija ali njen del izvedel v nadzorovanem zračnem prostoru, je vzpostavljen postopek za usklajevanje z ustreznim izvajalcem storitev za zadevni zračni prostor.
- (2) Pristojni organ v operativnem dovoljenju navede točen obseg dovoljenja v skladu s členom 12.

UAS.SPEC.050 Odgovornosti operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova

- (1) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova izpolnjuje vse naslednje zahteve:
- (a) vzpostavi postopke in omejitve, prilagojene vrsti predvidene operacije in tveganju, vključno z:
    - (i) operativnimi postopki za zagotovitev varnosti operacij;
    - (ii) postopki za zagotovitev, da so zahteve glede varovanja, ki se uporabljajo za območje operacij, v predvideni operaciji izpolnjene;
    - (iii) ukrepi za zaščito pred nezakonitimi posegi in nepooblaščenim dostopom;
    - (iv) postopki za zagotovitev, da so vse operacije v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Zlasti izvede oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov, kadar to zahteva nacionalni organ za varstvo podatkov v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2016/679;

▼ M1

- (v) smernicami za svoje pilote na daljavo, da bodo operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov načrtovali tako, da bodo čim manj moteče za ljudi in živali, vključno s hrupom in drugimi motnjami, povezanimi z emisijami;
- (b) imenuje pilota na daljavo za vsak let, v primeru avtonomnih operacij pa zagotovi, da so v vseh fazah leta odgovornosti in naloge, zlasti tiste iz točk 2 in 3 točke UAS.SPEC.060, ustrezno dodeljene v skladu s postopki, vzpostavljenimi v skladu s točko (a);
- (c) zagotovi, da se pri vseh operacijah učinkovito uporablja in podpira učinkovita izraba radijskega spektra, da se prepreči škodljivo motenje;
- (d) zagotovi, da piloti na daljavo pred izvedbo operacij izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
  - (i) usposobljeni so za opravljanje svojih nalog v skladu z veljavnim usposabljanjem, opredeljenim v operativnem dovoljenju, ali če se uporablja točka UAS.SPEC.020, s pogoji in omejitvami, opredeljenimi v ustreznem standardnem scenariju iz Dodatka 1, ali kakor so opredeljeni v spričevalu operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (ii) udeležijo se usposabljanja za pilote na daljavo, ki temelji na kompetencah in vključuje kompetence iz člena 8(2);
  - (iii) udeležijo se usposabljanja za pilote na daljavo, kakor je opredeljeno v operativnem dovoljenju, ki se za operacije, za katere je potrebno tako dovoljenje, izvede v sodelovanju s subjektom, ki ga je imenoval pristojni organ;
  - (iv) udeležijo se usposabljanja za pilote na daljavo za operacije na podlagi izjave, ki se izvedejo v skladu z ukrepi za zmanjšanje tveganja, opredeljenimi v standardnem scenariju;
  - (v) obveščeni so o operativnem priročniku operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova, če se to zahteva z oceno tveganja in postopki, vzpostavljenimi v skladu s točko (a);
  - (vi) pridobijo posodobljene informacije o vseh geografskih območjih, opredeljenih v skladu s členom 15, relevantne za predvideno operacijo;
- (e) zagotovi, da člani osebja, razen pilota na daljavo, pristojni za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
  - (i) končali so usposabljanje na delovnem mestu, ki ga je razvil operator;
  - (ii) obveščeni so o operativnem priročniku operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova, če se to zahteva z oceno tveganja, in postopkih, vzpostavljenih v skladu s točko (a);
  - (iii) pridobili so posodobljene informacije o vseh geografskih območjih, opredeljenih v skladu s členom 15, relevantne za predvideno operacijo;

▼ M1

- (f) izvede vsako operacijo v okviru omejitev, pogojev in ukrepov za zmanjšanje tveganja, opredeljenih v izjavi ali določenih v operativnem dovoljenju;
- (g) vodi in vzdržuje posodobljeno evidenco:
- (i) vseh ustreznih kvalifikacij in tečajev usposabljanja, ki sta jih opravila pilot na daljavo in drugo osebje, pristojno za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, ter vzdrževalno osebje, vsaj tri leta po tem, ko so navedene osebe prenehale delati v organizaciji ali so zamenjale delovno mesto v organizaciji;
  - (ii) vzdrževalnih dejavnosti, izvedenih na sistemu brezpilotnega zrakoplova, za obdobje najmanj treh let;
  - (iii) informacij o operacijah sistemov brezpilotnih zrakoplovov, vključno z vsemi neobičajnimi tehničnimi ali operativnimi dogodki in drugimi podatki, kot se zahteva v izjavi ali operativnem dovoljenju, za obdobje najmanj treh let;
- (h) uporablja sisteme brezpilotnih zrakoplovov, ki so zasnovani najmanj tako, da sistem brezpilotnega zrakoplova zaradi morebitne okvare ne bo letel zunaj obsega operacije ali povzročil smrtnih žrtev. Poleg tega je vmesnik človek-stroj tak, da čim bolj zmanjša tveganje pilotove napake in ne povzroči čezmerne utrujenosti;
- (i) sistem brezpilotnega zrakoplova vzdržuje v ustreznem stanju, ki zagotavlja varno upravljanje:
- (i) najmanj z opredelitvijo navodil za vzdrževanje ter zaposlitvijo ustrezno usposobljenega in kvalificiranega vzdrževalnega osebja ter
  - (ii) po potrebi z delovanjem v skladu s točko UAS.SPEC.100;
  - (iii) z uporabo brezpilotnega zrakoplova, ki je zasnovan tako, da povzroča čim manj hrupa in drugih emisij, ob upoštevanju vrste predvidenih operacij in geografskih območij, kjer hrup in emisije, ki jih povzročajo zrakoplovi, predstavljajo težavo.
- (j) vzpostavi in vodi posodobljen seznam imenovanih pilotov na daljavo za vsak let;
- (k) vzpostavi in vodi posodobljen seznam vzdrževalnega osebja, ki ga operator zaposli za izvajanje vzdrževalnih dejavnosti, ter
- (l) zagotovi, da sta na vsakem posameznem brezpilotnem zrakoplovu nameščena:
- (i) najmanj ena zelena utripajoča luč za namene vidnosti brezpilotnega zrakoplova ponoči ter
  - (ii) aktiven in posodobljen sistem za identifikacijo na daljavo.

▼ M1

UAS.SPEC.060 Odgovornosti pilota na daljavo

- (1) Pilot na daljavo:
  - (a) nalog ne opravlja pod vplivom psihoaktivnih snovi ali alkohola ali če tega ni sposoben zaradi poškodbe, utrujenosti, zdravil, bolezni ali drugih razlogov;
  - (b) je ustrezno usposobljen za pilota na daljavo, kakor je opredeljeno v operativnem dovoljenju, standardnem scenariju, opredeljenem v Dodatku 1, ali spričevalu operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova, in ima med upravljanjem sistema brezpilotnega zrakoplova pri sebi dokazilo o usposobljenosti;
  - (c) je seznanjen z navodili proizvajalca, ki jih zagotovi proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova.
- (2) Pilot na daljavo pred začetkom operacije sistema brezpilotnega zrakoplova izpolnjuje vse naslednje zahteve:
  - (a) pridobi posodobljene informacije o vseh geografskih območjih, opredeljenih v skladu s členom 15, relevantne za predvideno operacijo;
  - (b) zagotovi, da je operativno okolje skladno z odobrenimi ali določenimi omejitvami in pogoji;
  - (c) zagotovi, da je sistem brezpilotnega zrakoplova v varnem stanju, ki omogoča varno dokončanje predvidenega leta, in po potrebi preveri, ali je neposredna identifikacija na daljavo aktivna in posodobljena;
  - (d) zagotovi, da so informacije o operaciji dane na voljo ustrezni enoti službe zračnega prometa, drugim uporabnikom zračnega prostora in ustreznim zainteresiranim stranem, kakor se zahteva z operativnim dovoljenjem ali pogoji, ki jih država članica za geografsko območje operacije objavi v skladu s členom 15.
- (3) Pilot na daljavo med letom:
  - (a) deluje v skladu z odobrenimi ali določenimi omejitvami in pogoji;
  - (b) prepreči vsako tveganje trka s katerim koli zrakoplovom s posadko in prekine let, če bi lahko njegovo nadaljevanje pomenilo tveganje za druge zrakoplove, ljudi, živali, okolje ali lastnino;
  - (c) deluje v skladu z operativnimi omejitvami na geografskih območjih, opredeljenih v skladu s členom 15;
  - (d) deluje v skladu z operatorjevimi postopki;
  - (e) ne leti blizu ali znotraj območij, kjer potekajo ukrepi za odzivanje v izrednih razmerah, razen če ima za to dovoljenje pristojnih služb za odzivanje v izrednih razmerah.

▼ M1

UAS.SPEC.070 Prenosljivost operativnega dovoljenja

Operativno dovoljenje ni prenosljivo.

UAS.SPEC.080 Trajanje in veljavnost operativnega dovoljenja

- (1) Pristojni organ trajanje operativnega dovoljenja navede v samem dovoljenju.
- (2) Operativno dovoljenje ne glede na točko 1 velja, dokler operator sistema brezpilotnega zrakoplova izpolnjuje ustrezne zahteve iz te uredbe in pogoje, opredeljene v operativnem dovoljenju.
- (3) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova ob preklicu ali odpovedi operativnega dovoljenja pristojnemu organu v digitalni obliki nemudoma potrdi, da je seznanjen s preklicem ali odpovedjo operativnega dovoljenja.

UAS.SPEC.085 Trajanje in veljavnost operativne izjave

Veljavnost operativne izjave je omejena na dve leti. Izjava se ne šteje več za popolno v smislu točke 4 točke UAS.SPEC.020, če

- (1) je med nadzorom operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova pristojni organ ugotovil, da se operacija brezpilotnega zrakoplova ne izvaja v skladu z operativno izjavo;
- (2) so se pogoji operacije sistema brezpilotnega zrakoplova toliko spremenili, da operativna izjava ne izpolnjuje več veljavnih zahtev iz te uredbe;
- (3) se pristojnemu organu ne dodeli dostop v skladu s točko UAS.SPEC.090.

UAS.SPEC.090 Dostop

Operator sistema brezpilotnega zrakoplova za namene dokazovanja skladnosti s to uredbo vsaki osebi, ki jo pristojni organ ustrezno pooblasti, dodeli dostop do vsakega objekta, sistema brezpilotnega zrakoplova, dokumenta, evidence, podatkov, postopkov ali vsakega drugega gradiva, relevantnega za njegovo dejavnost, za katero se zahteva operativno dovoljenje ali operativna izjava, ne glede na to, ali je njegova dejavnost oddana v izvajanje ali podizvajanje drugi organizaciji.

UAS.SPEC.100 Uporaba certificirane opreme in certificiranih brezpilotnih zrakoplovov

- (1) Če se pri operaciji sistema brezpilotnega zrakoplova uporablja brezpilotni zrakoplov, za katerega je bilo izdano spričevalo o plovnosti ali omejeno spričevalo o plovnosti ali pri katerem se uporablja certificirana oprema, operator sistema brezpilotnega zrakoplova čas operacije ali storitve zapiše v skladu z navodili in postopki, ki se uporabljajo za certificirano opremo, operativno izjavo ali dovoljenjem.
- (2) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova upošteva navodila, navedena v certifikatu za brezpilotni zrakoplov ali opremo, deluje pa tudi v skladu z vsemi smernicami glede plovnosti ali operativnimi smernicami, ki jih izda agencija.

▼ M1*DEL C*

SPRIČEVALO OPERATORJA LAHKEGA SISTEMA BREZPILOTNEGA ZRAKOPLOVA

UAS.LUC.010 Splošne zahteve za spričevalo operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova

- (1) Vlogo za spričevalo operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova lahko na podlagi tega dela poda pravna oseba.
- (2) Vloga za spričevalo operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova ali spremembo veljavnega spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova se predloži pristojnemu organu in vsebuje vse naslednje informacije:
  - (a) opis sistema upravljanja operatorja sistema brez-pilotnega zrakoplova, vključno z njegovo organizacijsko strukturo in sistemom upravljanja varnosti;
  - (b) imena odgovornih članov osebja operatorja sistema brez-pilotnega zrakoplova, vključno z osebo, odgovorno za odobritev operacij s sistemi brez-pilotnih zrakoplovov;
  - (c) izjavo, da je vlagatelj preveril vso dokumentacijo, predloženo pristojnemu organu, in ugotovil njeno skladnost z zadevnimi zahtevami.
- (3) Če so zahteve iz tega dela izpolnjene, se lahko imetniku spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova dodelijo privilegiji v skladu s točko UAS.LUC.060.

UAS.LUC.020 Odgovornosti imetnika spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova

Imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova:

- (1) izpolnjuje zahteve iz točk UAS.SPEC.050 in UAS.SPEC.060;
- (2) deluje v skladu z obsegom in privilegiji, opredeljenimi v pogojih odobritve;
- (3) vzpostavi in vzdržuje sistem operativnega nadzora nad vsako operacijo, ki se izvaja pod pogoji iz njegovega spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova;
- (4) izvede oceno operativnega tveganja predvidene operacije v skladu s členom 11, razen če izvaja operacijo, za katero zadošča operativno dovoljenje v skladu s točko UAS.SPEC.020;
- (5) vodi evidenco naslednjih postavk na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo, vsaj tri leta za operacije, ki se izvedejo z uporabo privilegijev iz točke UAS.LUC.060:
  - (a) ocene operativnega tveganja, kadar se to zahteva v skladu s točko 4, in njene podporne dokumentacije;
  - (b) sprejetih ukrepov za zmanjšanje tveganja ter
  - (c) kvalifikacij in izkušenosti osebja, udeleženega pri operaciji sistema brez-pilotnega zrakoplova, spremljanja skladnosti in upravljanja varnosti;
- (6) vodi evidenco o osebju iz točke 5(c), dokler je zadevna oseba zaposlena pri organizaciji, in jo hrani do treh let po tem, ko zadevna oseba zapusti organizacijo.

▼ M1

UAS.LUC.030 Sistem upravljanja varnosti

- (1) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki poda vlogo za spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova, vzpostavi, izvaja in vzdržuje sistem upravljanja varnosti, ki ustreza velikosti organizacije ter vrsti in zapletenosti njenih dejavnosti, ob upoštevanju nevarnosti in pove-zanih tveganj, ki izhajajo iz teh dejavnosti.

- (2) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova izpolnjuje vse naslednje zahteve
  - (a) imenuje odgovornega vodjo, pooblaščenega za zagotavljanje, da se znotraj organizacije vse dejavnosti izvajajo v skladu z veljavnimi stan-dardi ter da organizacija stalno izpolnjuje zahteve sistema upravljanja in deluje v skladu s postopki, opredeljenimi v priložniku v zvezi s spriče-valom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova iz točke UAS.LUC.040;

  - (b) jasno opredeli pristojnosti in odgovornosti v organizaciji;

  - (c) vzpostavi in vzdržuje varnostno politiko in povezane ustrezne varnostne cilje;

  - (d) določi ključno varnostno osebje za izvrševanje varnostne politike;

  - (e) vzpostavi in vzdržuje proces upravljanja varnostnih tveganj, vključno z opredelitvijo varnostnih tveganj, povezanih z dejavnostmi operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova, pa tudi njihovim vrednotenjem in obvladovanjem povezanih tveganj, vključno s sprejetjem ukrepov za zmanjšanje navedenih tveganj in preverjanje učinkovitosti ukrepa;

  - (f) spodbuja varnost v organizaciji z:
    - (i) usposabljanjem in izobraževanjem;

    - (ii) komunikacijo;

  - (g) dokumentira vse ključne procese sistema upravljanja varnosti za sezna-njanje članov osebja z njihovimi odgovornostmi in postopkom za spre-membo te dokumentacije; ključni procesi vključujejo:
    - (i) poročanje o varnostnih zadevah in interne preiskave;

    - (ii) nadzor nad delovanjem;

    - (iii) sporočila o varnosti;

    - (iv) usposabljanje in spodbujanje varnosti;

    - (v) spremljanje skladnosti;

    - (vi) obvladovanje varnostnega tveganja;

    - (vii) upravljanje sprememb;

    - (viii) povezavo med organizacijami;

    - (ix) uporabo podizvajalcev in partnerjev;

▼ **MI**

- (h) vključuje neodvisno funkcijo za spremljanje skladnosti in ustreznosti izpolnjevanja ustreznih zahtev iz te uredbe, vključno s sistemom za zagotavljanje povratnih informacij o ugotovitvah odgovornemu vodji, da se po potrebi zagotovi učinkovito izvajanje korektivnih ukrepov;
  - (i) vključuje funkcijo, ki zagotavlja, da se varnostna tveganja, ki izhajajo iz storitve ali izdelka, zagotovljenega prek podizvajalcev, ocenijo in zmanjšajo v okviru operatorjevega sistema upravljanja varnosti.
- (3) Če ima organizacija druge certifikate organizacij s področja uporabe Uredbe (EU) 2018/1139, se lahko sistem upravljanja varnosti operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova vključi v sistem upravljanja varnosti, ki se zahteva s katerim od navedenih dodatnih certifikatov.

UAS.LUC.040 Priročnik v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova

- (1) Imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova pristojnemu organu predloži priročnik v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova, ki neposredno ali s sklicevanjem opisuje njegovo organizacijo, ustrezne postopke in dejavnosti, ki se izvajajo.
- (2) Priročnik vsebuje izjavo, ki jo podpiše odgovorni vodja in s katero se potrjuje, da bo organizacija vedno delovala v skladu s to uredbo in odobrenim priročnikom v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova. Kadar odgovorni vodja ni glavni direktor organizacije, glavni direktor sopodpiše izjavo.
- (3) Če katero od dejavnosti izvajajo partnerske organizacije ali podizvajalci, operator sistema brezpilotnega zrakoplova v priročnik v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova vključi postopke o tem, kako imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova upravlja odnose z navedenimi partnerskimi organizacijami ali podizvajalci.
- (4) Priročnik v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova se po potrebi spremeni, da se ohrani posodobljen opis organizacije imetnika spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova, kopije sprememb pa se predložijo pristojnemu organu.
- (5) Operator sistema brezpilotnega zrakoplova ustrezne dele priročnika v zvezi s spričevalom operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova razdeli vsem članom svojega osebja v skladu z njihovimi funkcijami in nalogami.

UAS.LUC.050 Pogoji odobritve imetnika spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova

- (1) Pristojni organ spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova izda, ko je prepričan, da operator lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova deluje v skladu s točkami UAS.LUC.020, UAS.LUC.030 in UAS.LUC.040.
- (2) Spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova vključuje:
  - (a) identifikacijo operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (b) privilegije operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (c) odobrene vrste operacije;
  - (d) odobreno območje, cono ali razred zračnega prostora za operacije, če je primerno;
  - (e) vse posebne omejitve ali pogoje, če je primerno.

▼ **M1**

UAS.LUC.060 Privilegiji imetnika spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova

Ko je pristojni organ zadovoljen s predloženo dokumentacijo:

- (1) pogoje privilegija, dodeljenega operatorju sistema brezpilotnega zrakoplova, navede v spričevalu operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova in
- (2) lahko v skladu s pogoji odobritve imetniku spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova dodeli privilegij, da odobri svoje operacije, ne da bi:
  - (a) predložil operativno izjavo;
  - (b) zaprosil za operativno dovoljenje.

UAS.LUC.070 Spremembe sistema upravljanja spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova

Po izdaji spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova je predhodna odobritev pristojnega organa potrebna za naslednje spremembe:

- (1) vse spremembe pogojev odobritve operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (2) vse bistvene spremembe elementov sistema upravljanja varnosti imetnika spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova v skladu s točko UAS.LUC.030.

UAS.LUC.075 Prenosljivost spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova

Razen zaradi spremembe lastništva organizacije, ki jo pristojni organ odobri v skladu s točko UAS.LUC.070, spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova ni prenosljivo.

UAS.LUC.080 Trajanje in veljavnost spričevala operatorja lahkega sistema brez-pilotnega zrakoplova

- (1) Spričevalo operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova se izda za nedoločen čas. Veljavno ostane pod pogojem, da:
  - (a) imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova stalno izpolnjuje ustrezne zahteve iz te uredbe in ustrezne zahteve države članice, ki je izdala spričevalo, ter
  - (b) se spričevalo ne odpove ali prekliče.
- (2) Imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova ob preklicu ali odpovedi spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova pristojnemu organu v digitalni obliki nemudoma potrdi, da je seznanjen s preklicem ali odpovedjo operativnega dovoljenja.

UAS.LUC.090 Dostop

Imetnik spričevala operatorja lahkega sistema brezpilotnega zrakoplova za namene dokazovanja skladnosti s to uredbo vsaki osebi, ki jo pristojni organ ustrezno pooblasti, dodeli dostop do vsakega objekta, sistema brezpilotnega zrakoplova, dokumenta, evidenc, podatkov, postopkov ali vsakega drugega gradiva, relevantnega za njegovo dejavnost, za katero se zahteva certificiranje, operativno dovoljenje ali operativna izjava, ne glede na to, ali je njegova dejavnost oddana v izvajanje ali podizvajanje drugi organizaciji.

▼ **M1**

Dodatek 1:

za standardne scenarije v podporo izjavi

POGLAVJE I**STS-01 – Vidno polje nad nadzorovanim talnim območjem v poseljenem okolju****UAS.STS-01.010 Splošne določbe**

- (1) Brezpilotni zrakoplov se med letom ohranja na razdalji 120 m od najbližje točke na zemeljski površini. Merjenje razdalj se prilagodi v skladu z geografskimi značilnostmi terena, kot so ravnine, hribi in gore.
- (2) Kadar brezpilotni zrakoplov leti na vodoravni razdalji 50 m od umetne ovire, višje od 105 m, se lahko največja višina operacije sistema brezpilotnega zrakoplova na zahtevo subjekta, odgovornega za oviro, poveča za do 15 m nad višino ovire.
- (3) Največja višina operativnega obsega ne presega 30 m nad največjo višino, dovoljeno v točkah 1 in 2.
- (4) Brezpilotni zrakoplov med letom ne prevažata nevarnega blaga.

UAS.STS-01.020 Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v STS-01

- (1) Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v STS-01 izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
  - (a) izvajajo se z brezpilotnimi zrakoplovi, ki so vedno v vidnem polju;
  - (b) izvajajo se v skladu z operativnim priročnikom iz točke 1 točke UAS.STS-01.030;
  - (c) izvajajo se nad nadzorovanim talnim območjem, ki zajema:
    - (i) za upravljanje neprivezanih brezpilotnih zrakoplovov:
      - (A) območje geografije leta;
      - (B) območje izvajanja postopkov za ravnanje v izrednih razmerah, katerega zunanje meje so oddaljene najmanj 10 m od meja območja geografije leta; in
      - (C) varovalno višino do tveganja na tleh, ki zajema razdaljo, ki presega zunanje meje območja izvajanja postopkov za ravnanje v izrednih razmerah, in izpolnjuje vsaj naslednje parametre:

	Najmanjša razdalja, ki jo mora pokrivati varovalna višina do tveganja na tleh za neprivezane brezpilotne zrakoplove	
Največja višina nad tlemi	z največjo vzletno maso do 10 kg	z največjo vzletno maso nad 10 kg
30 m	10 m	20 m
60 m	15 m	30 m

▼ **M1**

Največja višina nad tlemi	Najmanjša razdalja, ki jo mora pokrivati varovalna višina do tveganja na tleh za neprivezane brezpilotne zrakoplove	
	z največjo vzletno maso do 10 kg	z največjo vzletno maso nad 10 kg
90 m	20 m	45 m
120 m	25 m	60 m;

- (ii) za upravljanje privezanih brezpilotnih zrakoplovov: polmer, ki je enak dolžini priveze plus 5 m in s središčem nad točko, kjer je priveza pritrjena na zemeljski površini;
- (d) pri neprivezanih brezpilotnih zrakoplovih se izvajajo pri talni hitrosti manj kot 5 m/s;
- (e) izvaja jih pilot na daljavo, ki:
- (i) ima certifikat o teoretičnem znanju za pilote na daljavo v skladu z Dodatkom A k temu poglavju za operacije v standardnih scenarijih, ki ga je izdal pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice;
  - (ii) ima dokazilo o opravljenem praktičnem usposabljanju za STS-01 v skladu z Dodatkom A k temu poglavju, ki ga je izdal:
    - (A) subjekt, ki je izjavil, da izpolnjuje zahteve iz Dodatka 3 in ga je priznal pristojni organ države članice, ali
    - (B) operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki je pri pristojnemu organu države članice registracije prijavil skladnost s STS-01 in je izjavil, da izpolnjuje zahteve iz Dodatka 3; in
- (f) izvajajo se z brezpilotnim zrakoplovom, ki je označen kot razred C5 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 16 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945, ter se upravlja z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo.
- (2) Pilot na daljavo pridobi certifikat o teoretičnem znanju za operacije v standardnih scenarijih po:
- (a) končanem spletnem tečaju usposabljanja in uspešno opravljenem spletnem preverjanju teoretičnega znanja iz točke 4(b) točke UAS.OPEN.020 in
  - (b) opravljenem dodatnem preverjanju teoretičnega znanja, ki ga je izvedel pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice, v skladu z Dodatkom A k temu poglavju.
- (3) Ta certifikat velja pet let. Obnovitev certifikata v času njegove veljavnosti je odvisna od česar koli od naslednjega:
- (a) dokazila kompetenc v skladu s točko 2;

▼ M1

- (b) dokončanja osvežitvenega usposabljanja, ki zajema teme iz teoretičnega znanja iz točke 2 in ga izvede pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ.
- (4) Za obnovitev certifikata po njegovem poteku pilot na daljavo izpolnjuje zahteve iz točke 2.

UAS.STS-01.030 Odgovornosti operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova

Poleg odgovornosti, opredeljenih v točki UAS.SPEC.050, operator sistema brezpilotnega zrakoplova:

- (1) pripravi operativni priročnik, ki vključuje elemente, opredeljene v Dodatku 5;
- (2) opredeli operativni obseg in varovalno višino do tveganja na tleh za predvidene operacije, vključno z nadzorovanim talnim območjem, ki zajema projekcije na zemeljski površini tako znotraj obsega kot tudi znotraj varovalne višine;
- (3) zagotovi ustreznost postopkov za ravnanje v izrednih razmerah in postopkov v sili, in sicer s čimer koli od naslednjega:
  - (a) namenskimi preskusnimi leti;
  - (b) simulacijami, pod pogojem, da je reprezentativnost simulacijskih načinov primerna za predvideni namen;
- (4) razvije učinkovit načrt za odzivanje v izrednih razmerah, primeren za operacijo, ki vključuje vsaj:
  - (a) načrt za omejitev morebitnih naraščajočih učinkov razmer v sili;
  - (b) pogoje za opozarjanje pristojnih organov in organizacij;
  - (c) merila za opredelitev razmer v sili;
  - (d) jasno razmejitev dolžnosti pilotov na daljavo in katerega koli drugega osebja, pristojnega za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (5) zagotovi, da je raven zmogljivosti vsake storitve zunanjega izvajalca, potrebne za varnost leta, ustrezna za predvideno operacijo;
- (6) opredeli dodelitev vlog in odgovornosti med operatorjem in zunanji izvajalci storitev, če je ustrezno;
- (7) naloži posodobljene informacije v sistem za prepoznavanje geografskega položaja, če je funkcija nameščena na sistem brezpilotnega zrakoplova, ko to zahteva geografsko območje sistema brezpilotnega zrakoplova za predvideno lokacijo operacije;

▼ M1

- (8) pred začetkom operacije zagotovi, da je nadzorovano talno območje opredeljeno, učinkovito in skladno z najmanjšo razdaljo, določeno v točki I(C)(i)(C) točke UAS.STS-01.020, in da je bilo po potrebi izvedeno usklajevanje z ustreznimi organi;
- (9) pred začetkom operacije za vse osebe, ki so prisotne na nadzorovanem talnem območju, zagotovi, da:
- (a) so bile obveščene o tveganjih operacije;
  - (b) so bile seznanjene ali usposobljene, kot je ustrezno, glede varnostnih ukrepov in ukrepov, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za njihovo zaščito, in
  - (c) so se izrecno strinjale, da bodo sodelovale v operaciji;
- (10) zagotovi, da so:
- (a) sistemu brezpilotnega zrakoplova priložene ustrezne izjave EU o skladnosti, vključno s sklicem na razred C5 ali sklicem na razred C3 in na komplet dodatne opreme, ter
  - (b) je na brezpilotni zrakoplov ali komplet dodatne opreme nameščena identifikacijska oznaka razreda C5.

UAS.STS-01.040 Odgovornosti pilota na daljavo

Poleg odgovornosti, opredeljenih v točki UAS.SPEC.060, pilot na daljavo:

- (1) pred začetkom operacije sistema brezpilotnega zrakoplova preveri, da so načini za dokončanje leta brezpilotnega zrakoplova delujoči ter da je sistem za neposredno identifikacijo na daljavo aktiven in posodobljen;
- (2) med letom:
- (a) upravlja brezpilotni zrakoplov tako, da leti v vidnem polju, in temeljito vizualno pregleduje zračni prostor okoli brezpilotnega zrakoplova, da se prepreči vsako tveganje trka z zrakoplovom s posadko. Pilot na daljavo prekine let, če operacija pomeni tveganje za druge zrakoplove, ljudi, živali, okolje ali lastnino;
  - (b) za namene točke (a) lahko pilotu na daljavo pomaga opazovalec brezpilotnega zrakoplova. V takem primeru se med pilotom na daljavo in opazovalcem brezpilotnega zrakoplova vzpostavi jasna in učinkovita komunikacija;
  - (c) je sposoben ohranjati nadzor nad brezpilotnim zrakoplovom, razen v primeru izgubljene zveze za upravljanje in kontrolo (C2);
  - (d) upravlja samo en brezpilotni zrakoplov naenkrat;
  - (e) ne upravlja brezpilotnega zrakoplova iz premikajočega se vozila;
  - (f) ne preda nadzora nad brezpilotnim zrakoplovom drugi upravljalni enoti;

▼ M1

- (g) izvede postopke za ravnanje v izrednih razmerah, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za neobičajne razmere, tudi takrat, ko pilot na daljavo glede na indice domneva, da lahko brezpilotni zrakoplov preseže meje območja geografije leta, in
- (h) izvede postopke za odzivanje v razmerah v sili, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za razmere v sili, vključno s sprožitvijo načinov za dokončanje leta, ko pilot na daljavo glede na indice domneva, da lahko brezpilotni zrakoplov preseže meje operativnega obsega.

DODATEK A: PREVERJANJE TEORETIČNEGA IN PRAKTIČNEGA ZNANJA ZA PILOTE NA DALJAVO ZA STS-01**(1) Preverjanje teoretičnega znanja**

- (a) Preverjanje iz točke 2(b) točke UAS.STS-01.020 sestavlja najmanj 40 vprašanj z več možnimi odgovori, namenjenih ocenitvi znanja pilota na daljavo o tehničnih in operativnih ukrepih za zmanjšanje tveganja, ki so ustrezno porazdeljena po naslednjih temah:
  - (i) letalski predpisi;
  - (ii) omejitve človekove sposobnosti;
  - (iii) operativni postopki;
  - (iv) tehnični in operativni ukrepi za zmanjšanje tveganja na tleh;
  - (v) splošno znanje o sistemih brezpilotnih zrakoplovov;
  - (vi) meteorologija;
  - (vii) izvedba leta sistema brezpilotnega zrakoplova ter
  - (viii) tehnični in operativni ukrepi za zmanjšanje tveganja v zraku.
- (b) Če pripravnik pilot na daljavo že ima certifikat o usposobljenosti pilotov na daljavo iz točke 2 točke UAS.OPEN.030, preverjanje obsega najmanj 30 vprašanj z več možnimi odgovori, ki so ustrezno porazdeljena po temah iz točk 1(a)(i) do 1(a)(v).
- (c) Pripravnik pilot na daljavo opravi preverjanje teoretičnega znanja, če doseže vsaj 75 % skupnega števila točk.

(2) Praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti

Praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti za operacije v skladu s katerim koli standardnim scenarijem zajemata vsaj teme in področja, opredeljene v preglednici 1:

▼ **M1***Preglednica 1:***Teme in področja, ki jih morata zajemati praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti**

Tema	Zadevna področja
(a) Postopki pred letom	<p>(i) Načrtovanje operacije, razmisleki o zračnem prostoru in ocena tveganja na lokaciji. Vključijo se naslednje točke:</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) opredelitev ciljev predvidene operacije; (B) zagotovitev, da so opredeljeni operativni obseg in ustrezni blažilci tveganja (npr. varovalna višina do tveganja na tleh) primerni za predvideno operacijo; (C) prepoznavna ovir znotraj operativnega obsega, ki bi lahko ovirale predvideno operacijo; (D) ugotovitev, ali lahko topografija ali morebitne ovire znotraj operativnega obsega vplivajo na hitrost in/ali smer vetra; (E) izbor ustreznih podatkov o informacijah o zračnem prostoru (tudi o geografskih območjih sistema brezpilotnega zrakoplova), ki lahko vplivajo na predvideno operacijo; (F) zagotovitev, da je sistem brezpilotnega zrakoplova primeren za predvideno operacijo; (G) zagotovitev, da izbrani koristni tovor ustreza sistemu brezpilotnega zrakoplova, ki se uporablja za operacijo; (H) izvedba potrebnih ukrepov za zagotovitev skladnosti z omejitvami in pogoji, ki se uporabljajo za operativni obseg in varovalno višino do tveganja na tleh za predvideno operacijo v skladu s postopki iz operativnega priročnika za zadevni scenarij; (I) izvedba potrebnih postopkov za izvajanje operacij v nadzorovanem zračnem prostoru, vključno s protokolom za komunikacijo s službo za kontrolo zračnega prometa, ter po potrebi pridobitev dovoljenja in navodil; (J) potrditev, da so na lokaciji vsi potrebni dokumenti za predvideno operacijo, in (K) seznanitev vseh udeležencev s predvideno operacijo. <p>(ii) Pregled in nastavitev sistema brezpilotnega zrakoplova pred letom (vključno z načini letenja in nevarnostmi v zvezi z virom energije). Vključijo se naslednje točke:</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) ocenitev splošnega stanja sistema brezpilotnega zrakoplova; (B) zagotovitev, da so vse odstranljive komponente sistema brezpilotnega zrakoplova ustrezno zavarovane; (C) zagotovitev, da so konfiguracije programske opreme sistema brezpilotnega zrakoplova združljive; (D) umeritev instrumentov v sistemu brezpilotnega zrakoplova; (E) ugotovitev morebitnih napak, ki bi lahko ogrozile predvideno operacijo; (F) zagotovitev, da je raven energije v bateriji zadostna za predvideno operacijo; (G) zagotovitev, da sta sistem za dokončanje leta sistema brezpilotnega zrakoplova in njegov sprožilni sistem delujoča; (H) preveritev pravilnega delovanja zveze za upravljanje in kontrolo; (I) aktivacija funkcije za prepoznavanje geografskega položaja in naložitev informacij vanjo (če je funkcija za prepoznavanje geografskega položaja na voljo) ter (J) nastavitev sistemov za omejevanje višine in hitrosti (če so na voljo). <p>(iii) Poznavanje osnovnih ukrepov, ki se sprejmejo v razmerah v sili, vključno s težavami s sistemom brezpilotnega zrakoplova, ali če se med letom pojavi nevarnost trka v zraku.</p>

▼ **M1**

Tema	Zadevna področja
(b) Postopki med letom	<p>(i) Vzdrževanje učinkovitega nadzora nad brezпилotnim zrakoplovom in zagotavljanje, da je vedno v vidnem polju, kar vključuje: situacijsko zavedanje lokacije glede na operativni obseg in druge uporabnike zračnega prostora, ovire, teren in osebe, ki niso vedno udeležene.</p> <p>(ii) Izvajanje natančnih in nadzorovanih manevrov letenja na različnih višinah in razdaljah, ki so reprezentativne za ustrezno STS (vključno z letenjem v ročnem načinu/brez podpore sistema GNSS ali enakovrednem načinu, če je nameščen). Izvedejo se vsaj naslednji manevri:</p> <p>(A) lebdenje na položaju (samo za rotoplane);</p> <p>(B) prehod iz lebdenja v let naprej (samo za rotoplane);</p> <p>(C) vzpenjanje in spuščanje z vodoravnega leta;</p> <p>(D) zavijanje pri vodoravnem letu;</p> <p>(E) nadzor hitrosti pri vodoravnem letu;</p> <p>(F) ukrepi po okvari motorja/pogonskega sistema in</p> <p>(G) umik (manevri) za preprečitev trka.</p> <p>(iii) Spremljanje stanja sistema brezпилotnega zrakoplova in omejitev vzdržljivosti v realnem času.</p> <p>Letenje v neobičajnih razmerah:</p> <p>(A) upravljanje delne ali popolne prekinitve dovajanja elektrike do pogonskega sistema brezпилotnega zrakoplova in hkrati zagotavljanje varnosti tretjih oseb na tleh;</p> <p>(B) upravljanje poti brezпилotnega zrakoplova v neobičajnih razmerah;</p> <p>(C) upravljanje primerov, ko je oprema za določanje položaja brezпилotnega zrakoplova okvarjena;</p> <p>(D) upravljanje primerov vdora osebe, ki ni udeležena v operativnem obsegu ali nadzorovanem talnem območju, in sprejem ustreznih ukrepov za ohranitev varnosti;</p> <p>(E) odziv in sprejem ustreznih korektivnih ukrepov v primerih, ko je verjetno, da bo brezпилotni zrakoplov preletel meje območja geografije leta (postopki za ravnanje v izrednih razmerah) in operativnega obsega (postopki v sili), kakor so opredeljene med pripravo leta;</p> <p>(F) upravljanje primerov, ko se zrakoplov približa operativnemu obsegu, in</p> <p>(G) prikaz postopka obnovitve običajnega položaja po namerni (simulirani) izgubi zveze za upravljanje in kontrolo.</p>
(c) Postopki po letu	<p>(i) Zaustavitev in zavarovanje sistema brezпилotnega zrakoplova.</p> <p>(ii) Izvedba pregleda po letu in evidentiranje vseh ustreznih podatkov v zvezi s splošnim stanjem sistema brezпилotnega zrakoplova (njegovih sistemov, komponent in virov energije) in utrujenostjo posadke.</p> <p>(iii) Priprava poročila o operaciji.</p> <p>(iv) Opredelitev primerov, v katerih je bilo potrebno poročilo o dogodku, in izpolnitev potrebnega poročila o dogodku.</p>

POGLAVJE I**STS-02 – Operacije zunaj vidnega polja z opazovalci zračnega prostora nad nadzorovanim talnim območjem v redko poseljenem okolju****UAS.STS-02.010 Splošne določbe**

- (1) Brezпилotni zrakoplov se med letom ohranja na razdalji 120 m od najbližje točke na zemeljski površini. Merjenje razdalj se prilagodi v skladu z geografskimi značilnostmi terena, kot so ravnine, hribi in gore.

▼ M1

- (2) Kadar brezpilotni zrakoplov leti na vodoravni razdalji 50 m od umetne ovire, višje od 105 m, se lahko največja višina operacije sistema brezpilotnega zrakoplova na zahtevo subjekta, odgovornega za oviro, poveča za do 15 m nad višino ovire.
- (3) Največja višina operativnega obsega ne presega 30 m nad največjo višino, dovoljeno v točkah 1 in 2.
- (4) Brezpilotni zrakoplov med letom ne prevažata nevarnega blaga.

UAS.STS-02.020 Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v STS-02

Operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov v STS-02 se izvajajo:

- (1) v skladu z operativnim priročnikom iz točke 1 točke UAS.STS-02.030;
- (2) nad nadzorovanim talnim območjem, ki se v celoti nahaja v redko poseljenem okolju, vključno z:
  - (a) območjem geografije leta,
  - (b) območjem izvajanja postopkov za ravnanje v izrednih razmerah, kate-rega zunanje meje so oddaljene najmanj 10 m od meja območja geografije leta,
  - (c) varovalno višino do tveganja na tleh, ki zajema razdaljo, ki je vsaj enaka razdalji, ki jo najbolj verjetno preleti brezpilotni zrakoplov po aktivaciji načinov za dokončanje leta, kot jih je določil proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova po navodilih proizvajalca, ob upoštevanju operativnih pogojev v okviru omejitev, ki jih je določil proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (3) na območju, kjer je najmanjša vidljivost iz pilotske kabine večja od 5 km;
- (4) z brezpilotnim zrakoplovom, ki je v vidnem polju pilota na daljavo med lansiranjem in vrnitvijo brezpilotnega zrakoplova, razen če je slednja posledica dokončanja leta v sili;
- (5) če v operaciji ne sodelujejo opazovalci zračnega prostora, z brezpilotnim zrakoplovom, ki ne leti več kot 1 km od pilota na daljavo in sledi vnaprej programirani trajektoriji, kadar brezpilotni zrakoplov ni v vidnem polju pilota na daljavo;
- (6) če v operaciji sodeluje eden ali več opazovalcev zračnega prostora, morajo biti izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
  - (a) opazovalci zračnega prostora so postavljeni tako, da omogočajo ustrezno pokritost operativnega obsega in okoliškega zračnega prostora z minimalno vidljivostjo iz pilotske kabine, navedeno v točki 3;
  - (b) brezpilotni zrakoplov se upravlja največ 2 km od pilota na daljavo;

▼ M1

- (c) brezpilotni zrakoplov se upravlja največ 1 km od opazovalca zračnega prostora, ki je najbližje brezpilotnemu zrakoplovu;
  - (d) razdalja med katerim koli opazovalcem zračnega prostora in pilotom na daljavo ni več kot 1 km;
  - (e) na voljo so zanesljiva in učinkovita komunikacijska sredstva za komunikacijo med pilotom na daljavo in opazovalci zračnega prostora;
- (7) s strani pilota na daljavo, ki ima:
- (a) certifikat o teoretičnem znanju za pilote na daljavo za operacije v standardnih scenarijih, ki ga je izdal pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice;
  - (b) dokazilo o opravljenem praktičnem usposabljanju za STS-02 v skladu z Dodatkom A k temu poglavju, ki ga je izdal:
    - (A) subjekt, ki je izjavil, da izpolnjuje zahteve iz Dodatka 3 in ga je priznal pristojni organ države članice ali
    - (B) operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki je pri pristojnemu organu države članice registracije priglasil skladnost s STS-02 in je izjavil, da izpolnjuje zahteve iz Dodatka 3;
- (8) z brezpilotnim zrakoplovom, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:
- (a) označen je kot razred C6 in izpolnjuje zahteve navedenega razreda, kakor so opredeljene v delu 17 Priloge k Delegirani uredbi (EU) 2019/945;
  - (b) upravlja se z aktivnim sistemom, ki preprečuje, da bi brezpilotni zrakoplov preletel mejo območja geografije leta;
  - (c) upravlja se z aktivnim in posodobljenim sistemom za neposredno identifikacijo na daljavo.
- (9) Pilot na daljavo pridobi certifikat o teoretičnem znanju za operacije v standardnih scenarijih po:
- (a) končanem spletnem tečaju usposabljanja in uspešno opravljenem spletnem preverjanju teoretičnega znanja iz točke 4(b) točke UAS.OPEN.020 in
  - (b) opravljenem dodatnem preverjanju teoretičnega znanja, ki ga je izvedel pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ države članice, v skladu z Dodatkom A k temu poglavju.
- (10) Ta certifikat velja pet let. Obnovitev certifikata v času njegove veljavnosti je odvisna od:
- (a) dokazila kompetenc v skladu s točko 9;

▼ M1

- (b) dokončanja osvežitvenega usposabljanja, ki zajema teme iz teoretičnega znanja, kot so opredeljene v točki 9, in ga je izvedel pristojni organ ali subjekt, ki ga je imenoval pristojni organ;

- (11) Za obnovitev certifikata po njegovem poteku pilot na daljavo izpolnjuje zahteve iz točke 9.

UAS.STS-02.030 Odgovornosti operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova

Poleg odgovornosti, opredeljenih v točki UAS.SPEC.050, operator sistema brezpilotnega zrakoplova:

- (1) pripravi operativni priročnik, ki vključuje elemente, opredeljene v Dodatku 5;
- (2) opredeli operativni obseg in varovalno višino do tveganja na tleh za predvidene operacije, vključno z nadzorovanim talnim območjem, ki zajema projekcije na zemeljski površini tako obsega kot tudi varovalne višine;
- (3) zagotovi ustreznost postopkov za ravnanje v izrednih razmerah in postopkov v sili, in sicer s čimer koli od naslednjega:
  - (a) namenskimi preskusnimi leti;
  - (b) simulacijami, pod pogojem, da je reprezentativnost simulacijskih načinov primerna za predvideni namen;
- (4) razvije učinkovit načrt za odzivanje v izrednih razmerah, primeren za operacijo, ki vključuje vsaj:
  - (a) načrt za omejitev naraščajočih učinkov razmer v sili;
  - (b) pogoje za opozarjanje pristojnih organov in organizacij;
  - (c) merila za opredelitev razmer v sili;
  - (d) jasno razmejitev dolžnosti pilotov na daljavo in katerega koli drugega osebja, pristojnega za naloge, ki sobistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (5) zagotovi, da je raven zmogljivosti vsake storitve zunanjega izvajalca, potrebne za varnost leta, ustreza za predvideno operacijo;
- (6) opredeli dodelitev vlog in odgovornosti med operatorjem in zunanjimi izvajalci storitev, če je ustrezno;
- (7) naloži posodobljene informacije v sistem za prepoznavanje geografskega položaja, če je funkcija nameščena na sistem brezpilotnega zrakoplova, ko to zahteva geografsko območje sistema brezpilotnega zrakoplova za predvideno lokacijo operacije;

▼ M1

- (8) zagotovi, da so bili pred začetkom operacije sprejeti vsi ustrezni ukrepi za zmanjšanje tveganja za vdor neudeleženi oseb na nadzorovano talno območje, ki je v skladu z minimalno razdaljo, določeno v točki 2 točke UAS.ST-02.020, in, če je potrebno, da je bilo izvedeno usklajevanje z ustreznimi organi;
- (9) pred začetkom operacije za vse osebe, ki so prisotne na nadzorovanem talnem območju, zagotovi, da:
- (a) so bile obveščene o tveganjih operacije;
  - (b) so bile seznanjene ali, če je ustrezno, usposobljene glede varnostnih ukrepov in ukrepov, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za njihovo zaščito, in
  - (c) so se izrecno strinjale, da bodo sodelovale v operaciji;
- (10) pred začetkom operacije, če sodelujejo opazovalci zračnega prostora:
- (a) zagotovi pravilno namestitvev in število opazovalcev zračnega prostora vzdolž predvidene poti leta;
  - (b) preveri:
    - (i) da sta vidljivost in načrtovana razdalja opazovalca zračnega prostora v sprejemljivih mejah, opredeljenih v operativnem priročniku;
    - (ii) da ni morebitnih ovir na terenu za vsakega opazovalca zračnega prostora;
    - (iii) da ni vrzeli med območji, ki jih pokriva vsak opazovalec zračnega prostora;
    - (iv) da je komunikacija z vsakim opazovalcem zračnega prostora vzpostavljena in učinkovita;
    - (v) da načini, ki jih opazovalci zračnega prostora uporabijo za določitev položaja brezpilotnega zrakoplova, ustrezno delujejo in so učinkoviti;
  - (c) zagotovi, da so bili opazovalci zračnega prostora obveščeni o predvideni poti brezpilotnega zrakoplova in s tem povezanim časovnim razporedom;
- (11) zagotovi, da:
- (a) je sistemu brezpilotnega zrakoplova priložena ustrezna izjava EU o skladnosti, vključno z navedbo razreda C6;
  - (b) je na brezpilotni zrakoplov nameščena identifikacijska oznaka razreda C6.

UAS.STS-02.040 Odgovornosti pilota na daljavo

Poleg odgovornosti, opredeljenih v točki UAS.SPEC.060, pilot na daljavo:

- (1) pred začetkom operacije s sistemom brezpilotnega zrakoplova:
- (a) določi programljiv obseg leta brezpilotnega zrakoplova tako, da ostane ta znotraj območja geografije leta;

▼ M1

- (b) preveri, ali so načini za dokončanje leta in programljiva funkcionalnost operativnega obsega brezpilotnega zrakoplova operativni; ter preveri, ali je neposredna identifikacija na daljavo aktivna in posodobljena;

(2) med letom:

- (a) temeljito vizualno pregleduje zračni prostor okoli brezpilotnega zrakoplova, da se prepreči vsako tveganje trka z zrakoplovom s posadko, razen če ima podporo opazovalcev zračnega prostora. Pilot na daljavo prekine let, če operacija pomeni tveganje za druge zrakoplove, ljudi, živali, okolje ali lastnino;
- (b) je sposoben ohranjati nadzor nad brezpilotnim zrakoplovom, razen v primeru izgubljene zveze za upravljanje in kontrolo (C2);
- (c) upravlja samo en brezpilotni zrakoplov naenkrat;
- (d) ne upravlja brezpilotnega zrakoplova iz premikajočega se vozila;
- (e) ne preda nadzora nad brezpilotnim zrakoplovom drugi upravljalni enoti;
- (f) pravočasno obvesti opazovalce zračnega prostora, če sodelujejo, o vsakem odstopanju brezpilotnega zrakoplova od predvidene poti in s tem povezanim časovnem razporedu;
- (g) izvede postopke za ravnanje v izrednih razmerah, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za neobičajne razmere, tudi takrat, ko pilot na daljavo glede na indice domneva, da lahko brezpilotni zrakoplov preseže meje območja geografije leta;
- (h) izvede postopke za odzivanje v razmerah v sili, ki jih je določil operator sistema brezpilotnega zrakoplova za razmere v sili, vključno s sprožitvijo načinov za dokončanje leta, ko pilot na daljavo glede na indice domneva, da lahko brezpilotni zrakoplov preseže meje operativnega obsega.

UAS.STS-02.050 Odgovornosti opazovalca zračnega prostora

Opazovalec zračnega prostora:

- (1) temeljito vizualno pregleduje zračni prostor okoli brezpilotnega zrakoplova, da zazna vsako tveganje trka z zrakoplovom s posadko;
- (2) nenehno sledi položaju brezpilotnega zrakoplova z neposrednim opazovanjem zračnega prostora ali s pomočjo elektronskih sredstev;
- (3) opozori pilota na daljavo, ko zazna nevarnost, in mu pomaga pri izogibanju nevarnosti ali minimiziranju morebitnih negativnih učinkov.

DODATEK A: TEORETIČNO IN PRAKTIČNO ZNANJE PILOTA NA DALJAVO ZA STS-02**1. Preverjanje teoretičnega znanja**

Preverjanje se opredeli v skladu s točko 1 Dodatka A k Poglavju I.

▼ M1**2. Praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti**

Poleg področij, opredeljenih v točki A.2 Dodatka A k Poglavju I, so zajeta naslednja področja:

Preglednica 1:

Dodatne teme in področja, ki jih morata zajemati praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti za STS-02

Tema	Zadevna področja
(a) Operacije zunaj vidnega polja, ki se izvedejo v okviru STS-02	(i) Postopki pred letom – načrtovanje operacije, razmisleki o zračnem prostoru in ocena tveganja na lokaciji. Vključijo se naslednje točke: (A) pregledovanje zračnega prostora; (B) operacije z opazovalci zračnega prostora; ustrezna namestitvev opazovalcev zračnega prostora in shema za odpravo konfliktov, ki vključuje frazeologijo, usklajevanje in komunikacijska sredstva. (ii) Postopki med letom, opredeljeni v točki 2(b)(ii) Dodatka A k Poglavju I, se izvajajo tako v vidnem polju kot tudi zunaj vidnega polja.

▼ M1

Dodatek 2:

Operativna izjava

		Operativna izjava	
<p>Varstvo podatkov: Osebnne podatke iz te izjave obdela pristojni organ v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov). Obdelani bodo za namene izvajanja, upravljanja in spremljanja dejavnosti nadzora v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/947.</p> <p>Če potrebujete dodatne informacije v zvezi z obdelavo vaših osebnih podatkov ali želite uveljavljati svoje pravice (na primer pravico do dostopa do podatkov ali popravka netočnih ali nepopolnih podatkov), se obrnite na kontaktno točko pristojnega organa.</p> <p>Vlagatelj ima pravico, da kadar koli vloži pritožbo v zvezi z obdelavo osebnih podatkov pri nacionalnem nadzornem organu za varstvo podatkov.</p>			
Registracijska številka operatorja sistema brez-pilotnega zrakoplova			
Ime operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova			
Proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova			
Model sistema brezpilotnega zrakoplova			
Serijska številka sistema brezpilotnega zrakoplova			
<p>Izjavljam, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> — izpolnjujem vse veljavne določbe iz Izvedbene uredbe (EU) 2019/947 in STS.x in — bo za vsak let, izveden na podlagi izjave, sklenjeno ustrezno zavarovalno kritje, če se to zahteva s pravom Unije ali nacionalnim pravom. 			
Datum		Podpis ali drugo preverjanje	

▼ **M1***Dodatek 3:***Dodatne zahteve za subjekte, ki jih priznava pristojni organ, in operatorje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki izvajajo praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo za operacije, ki jih zajema STS**

Subjekt, ki namerava pridobiti priznanje pristojnega organa za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenitve pilotov na daljavo za STS, pri pristojnem organu prihlasi, da izpolnjuje naslednje zahteve, in sicer z izjavnim obrazcem iz Dodatka 6.

Operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki namerava izvajati praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo za STS, poleg predložitve operativne izjave za navedeni STS pri pristojnem organu prihlasi, da izpolnjuje naslednje zahteve, in sicer z izjavnim obrazcem iz Dodatka 4.

Če namerava pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova izvajati praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo za STS v državi članici, ki ni država članica registracije, se pristojnemu organu države članice, v kateri poteka usposabljanje, predloži izvod izjavnega obrazca iz Dodatka 4.

Če namerava subjekt, ki ga priznava pristojni organ, izvajati praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo za STS v državi članici, ki ni država članica priznanja, se dokazilo o priznanju predloži pristojnemu organu države članice, v kateri poteka usposabljanje.

- (1) Subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, zagotovi jasno ločevanje med dejavnostmi usposabljanja in vsemi drugimi operativnimi dejavnostmi, da se zagotovi neodvisnost ocenitve.
- (2) Subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, je sposoben ustrezno izvesti tehnične in administrativne dejavnosti, povezane s celotnim postopkom naloge, vključno z ustreznim osebjem ter uporabo objektov in opreme, ki ustrezajo nalogi.
- (3) Subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ima odgovornega vodjo, ki je odgovoren za zagotavljanje, da so vse naloge izvedene v skladu z informacijami in postopki iz točke 8.
- (4) Člani osebja, ki so odgovorni za praktično usposabljanje in naloge ocenitve praktične usposobljenosti:
  - (a) so usposobljeni za izvajanje teh nalog;
  - (b) so nepristranski in ne sodelujejo pri ocenitvi, če menijo, da bi to lahko vplivalo na njihovo objektivnost;
  - (c) imajo dobro teoretično znanje in praktično usposobljenost ter zadovoljivo znanje o zahtevah za naloge, povezane z ocenitvijo praktične usposobljenosti, ki jih izvajajo, ter ustrezne izkušnje s takimi postopki;
  - (d) so sposobni upravljati izjave, evidence in poročila, ki dokazujejo, da so bile opravljene ustrezne ocenitve praktične usposobljenosti, in povzeti rezultate navedenih ocenitev praktične usposobljenosti ter
  - (e) ne razkrijejo nobenih informacij, ki jih je predložil operator ali pilot na daljavo, nikomur, razen pristojnemu organu na njegovo zahtevo.

▼ M1

- (5) Usposabljanje in ocenitev zajemata praktične spretnosti, ki ustrezajo STS, za katerega je pripravljena izjava, in so vključene v Dodatek A k ustreznemu poglavju.
- (6) Praktično usposabljanje in ocenitev se izvajata v okolju, ki je reprezentativno za pogoje STS.
- (7) Ocenitev praktične usposobljenosti zajema stalno ocenjevanje pripravnika pilota na daljavo.
- (8) Subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, po opravljeni ocenitvi praktične usposobljenosti pripravi poročilo o oceni, ki:
  - (a) vključuje vsaj:
    - (i) identifikacijske podatke pripravnika pilota na daljavo;
    - (ii) identiteto osebe, ki je odgovorna za ocenitev praktične usposobljenosti;
    - (iii) opredelitev STS, za katerega je bila opravljena ocenitev praktične usposobljenosti;
    - (iv) ocene učinkovitosti za vsak ukrep, ki ga izvede pripravnik pilot na daljavo;
    - (v) splošno oceno praktične usposobljenosti pripravnika pilota na daljavo ter
    - (vi) povratne informacije o oceni praktične usposobljenosti, ki vključujejo smernice glede področij, na katerih so potrebne izboljšave, kjer je to primerno;
  - (b) je ustrezno podpisano in datirano s strani osebe, ki je odgovorna za ocenitev praktične usposobljenosti, ter
  - (c) je evidentirano in na zahtevo dano na voljo za pregled pristojnemu organu.
- (9) Dokazilo o opravljenem praktičnem usposabljanju za STS izda pripravniku pilotu na daljavo subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, če je v poročilu o oceni ugotovljeno, da je pripravnik pilot na daljavo dosegel zadovoljivo raven praktične usposobljenosti.
- (10) O izdaji dokazila iz točke 9 se obvesti pristojni organ države članice, v kateri se izvajata praktično usposabljanje in ocenitev praktične usposobljenosti, vključno z identifikacijskimi podatki pripravnika pilota na daljavo, zadevnim STS, datumom izdaje in identifikacijskimi podatki subjekta, ki ga je priznal pristojni organ države članice ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, ki je izdal dokazilo.
- (11) Subjekt, ki ga je priznal pristojni organ ali operator sistema brezpilotnega zrakoplova, v operativni priročnik, pripravljen v skladu z Dodatkom 5, vključi ločeno poglavje, ki zajema elemente usposabljanja, vključno z naslednjim:
  - (a) imenovanim osebjem, ki izvaja praktično usposabljanje in ocenitev, vključno z:
    - (i) opisom usposobljenosti zadevnega osebja;

▼ **M1**

- (ii) dolžnostmi in odgovornostmi osebja ter
- (iii) organigramom, ki prikazuje povezane verige odgovornosti;
- (b) postopki in procesi, uporabljeni za namene praktičnega usposabljanja in ocenitve, vključno s programom usposabljanja, ki zajema praktične spretnosti, ki ustrezajo STS, za katerega je pripravljena izjava, in so opredeljene v Dodatku A k ustreznemu poglavju;
- (c) opisom sistema brezpilotnega zrakoplova in vse druge opreme, orodij in okolja, ki se uporabljajo za praktično usposabljanje in ocenitev, ter
- (d) predlogo poročila o oceni.

▼ M1

Dodatek 4:

Izjava operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki nameravajo izvajati praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo v STS-x

		STS-x	
Izjava operatorjev sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki nameravajo izvajati praktično usposabljanje in ocenitev pilotov na daljavo			
<p>Varstvo podatkov: Osebnne podatke iz te izjave obdela pristojni organ v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov). Obdelani bodo za namene izvajanja, upravljanja in spremljanja dejavnosti nadzora v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/947.</p> <p>Če potrebujete dodatne informacije v zvezi z obdelavo vaših osebnih podatkov ali želite uveljavljati svoje pravice (na primer pravico do dostopa do podatkov ali popravka netočnih ali nepopolnih podatkov), se obrnite na kontaktno točko pristojnega organa.</p> <p>Vlagatelj ima pravico, da kadar koli vloži pritožbo v zvezi z obdelavo osebnih podatkov pri nacionalnem nadzornem organu za varstvo podatkov.</p>			
Registracijska številka operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova			
Ime operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova			
<p>Izjavljam, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sem predložil/a operativno izjavo za STS-x; — izpolnjujem zahteve iz Dodatka 3 k Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/947 in — pri upravljanju sistema brezpilotnega zrakoplova v okviru dejavnosti usposabljanja za STS-x izpolnjujem vse veljavne določbe iz Izvedbene uredbe (EU) 2019/947, vključno z zahtevami za operacije v okviru STS-x. 			
Datum		Podpis ali drugo preverjanje	

▼ M1*Dodatek 5:***Operativni priročnik za standardni scenarij**

Operativni priročnik za STS, opredeljen v Dodatku 1, vsebuje vsaj naslednje:

- (1) izjavo, da je operativni priročnik v skladu z zadevnimi zahtevami te uredbe in izjavo ter vsebuje navodila, ki jih mora upoštevati osebe, udeležene v letalskih operacijah;
- (2) odobritveni podpis odgovornega vodje ali operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova v primeru fizične osebe;
- (3) splošen opis organizacije operatorja sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (4) opis koncepta operacije, ki vključuje vsaj:
  - (a) naravo in opis dejavnosti, izvedenih v operacijah sistema brezpilotnega zrakoplova, ter ugotovljena povezana tveganja;
  - (b) operativno okolje in geografsko območje predvidenih operacij, vključno z:
    - (i) značilnostmi območja, ki se preleti, glede na gostoto prebivalstva, topografijo, ovire itd.;
    - (ii) značilnostmi zračnega prostora, ki se uporabi;
    - (iii) okoljskimi pogoji, kar vključuje najmanj podatke o vremenu in elektromagnetnem okolju;
    - (iv) opredelitvijo operativnega obsega in blažilcev tveganja za upoštevanje tveganj na tleh in v zraku;
  - (c) uporabljenimi tehničnimi sredstvi ter njihovimi glavnimi značilnostmi, zmogljivostmi in omejitvami, vključno s sistemi brezpilotnih zrakoplovov, zunanji sistemi, ki podpirajo operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov, infrastrukturo itd.;
  - (d) zahtevanim osebjem za izvajanje operacij, vključno s sestavo ekipe, njihovimi vlogami in odgovornostmi, izbirnimi merili, začetnim usposabljanjem in zahtevami glede nedavnih izkušenj in/ali periodičnim usposabljanjem;
- (5) navodila za vzdrževanje, ki so potrebna za ohranjanje sistema brezpilotnega zrakoplova v varnem stanju ter zajemajo navodila in zahteve za vzdrževanje proizvajalca sistema brezpilotnega zrakoplova, če je ustrezno;
- (6) operativne postopke, ki temeljijo na navodilih proizvajalca, ki jih predloži proizvajalec sistema brezpilotnega zrakoplova, in vključujejo:
  - (a) upoštevanje naslednjega, da bi se kar najbolj zmanjšalo tveganje človeške napake:
    - (i) jasne razdelitve in dodelitve nalog ter
    - (ii) notranjega kontrolnega seznama za preverjanje, ali osebe ustrezno izvajajo dodeljene naloge;

▼ **M1**

- (b) upoštevanje poslabšanja zunanjih sistemov, ki podpirajo operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova;
- (c) običajne postopke, ki vključujejo vsaj:
  - (i) priprave pred letom in kontrolne sezname, ki zajemajo:
    - (A) oceno operativnega obsega in povezanih blažilcev tveganja (varovalne višine do tveganja na tleh in varovalne višine do tveganja v zraku, kadar je to ustrezno), vključno s terenom in morebitnimi ovirami, ki bi lahko zmanjšale zmožnost ohranjanja brezpilotnega zrakoplova v vidnem polju ali pregledovanja zračnega prostora, morebitnimi preleti oseb, ki niso udeležene, in morebitnimi preleti ključne infrastrukture;
    - (B) oceno okoliškega okolja in zračnega prostora, vključno z bližino geografskih območij sistema brezpilotnega zrakoplova in morebitnih dejavnosti drugih uporabnikov zračnega prostora;
    - (C) okoljske pogoje, primerne za izvedbo operacije sistema brezpilotnega zrakoplova;
    - (D) minimalno število osebja, ki je pristojno za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, in je potrebno za izvedbo operacije, ter njihove odgovornosti;
    - (E) potrebne postopke komunikacije med piloti na daljavo in drugim osebjem, pristojnim za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, ter vsemi zunanjimi stranmi, kadar je to potrebno;
    - (F) skladnost z vsemi posebnimi zahtevami ustreznih organov na predvidenem območju operacij, vključno s tistimi, ki zadevajo varovanje, zasebnost, varstvo podatkov in okolja ter uporabo radiofrekvenčnega spektra;
    - (G) potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja, ki se izvajajo za zagotovitev varne izvedbe operacije; zlasti za nadzorovano talno območje:
      - (a) določitev nadzorovanega talnega območja ter
      - (b) varovanje nadzorovanega talnega območja, ki tretjim osebam preprečuje vstop na območje med operacijo, in zagotavljanje usklajevanja z lokalnimi organi, kadar je to potrebno;
    - (H) postopke za preverjanje, ali je sistem brezpilotnega zrakoplova v ustreznem stanju za varno izvedbo predvidene operacije;
  - (ii) postopke lansiranja in vrnitve;
  - (iii) postopke med letom, vključno s tistimi, ki zagotavljajo, da brezpilotni zrakoplov ostane znotraj območja geografije leta;

▼ M1

- (iv) postopke po letu, vključno s pregledi, s katerimi se preveri stanje sistema brezpilotnega zrakoplova;
  - (v) postopke za odkrivanje potencialno konfliktnih zrakoplovov s strani pilota na daljavo in, kadar to zahteva operator sistema brezpilotnega zrakoplova, s strani opazovalcev zračnega prostora ali opazovalcev brezpilotnega zrakoplova, kot je ustrezno;
- (d) postopke za ravnanje v izrednih razmerah, ki vključujejo vsaj:
- (i) postopke za obvladovanje brezpilotnega zrakoplova, ki izstopi iz določene „geografije leta“;
  - (ii) postopke za obravnavanje oseb, ki niso udeležene v operaciji in vstopajo na nadzorovano talno območje;
  - (iii) postopke za obravnavanje slabih operativnih pogojev;
  - (iv) postopke za obravnavanje poslabšanja zunanjih sistemov, ki podpirajo operacijo;
  - (v) če sodelujejo opazovalci zračnega prostora, frazeologijo, ki jo je treba uporabljati;
  - (vi) postopke za izogibanje konfliktom z drugimi uporabniki zračnega prostora;
- (e) postopke v sili za obvladovanje razmer v sili, vključno vsaj z naslednjim:
- (i) postopki za izogibanje povzročitvi škode tretjim osebam v zraku ali na tleh ali vsaj za čim večje zmanjšanje škode;
  - (ii) postopki za obvladovanje brezpilotnega zrakoplova, ki izstopi iz operativnega obsega;
  - (iii) postopki za vrnitev brezpilotnega zrakoplova v sili;
- (f) postopke varovanja iz točke 1(a)(ii) in (iii) točke UAS.SPEC.050;
- (g) postopke za varstvo osebnih podatkov iz točke 1(a)(iv) točke UAS.SPEC.050;
- (h) smernice za zagotovitev, da so operacije čim manj moteče in da imajo čim manjši vpliv na okolje, iz točke 1(a)(v) točke UAS.SPEC.050;
- (i) postopke poročanja o dogodkih;
- (j) postopke vodenja evidenc in
- (k) politike, ki določajo, kako se piloti na daljavo in drugo osebje, pristojno za naloge, ki so bistvene za operacijo sistema brezpilotnega zrakoplova, lahko izkažejo za sposobne za izvajanje operacij pred začetkom njihovega izvajanja.“

▼ M1

Dodatek 6:

Izjava subjekta, ki namerava pridobiti priznanje pristojnega organa za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenitve pilotov na daljavo v STS-x

		STS-x	
Izjava subjekta, ki namerava pridobiti priznanje pristojnega organa za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenitve pilotov na daljavo			
<p>Varstvo podatkov: Osebnne podatke iz te izjave obdela pristojni organ v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov). Obdelani bodo za namene izvajanja, upravljanja in spremljanja dejavnosti nadzora v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/947.</p> <p>Če potrebujete dodatne informacije v zvezi z obdelavo vaših osebnih podatkov ali želite uveljavljati svoje pravice (na primer pravico do dostopa do podatkov ali popravka netočnih ali nepopolnih podatkov), se obrnite na kontaktno točko pristojnega organa.</p> <p>Vlagatelj ima pravico, da kadar koli vloži pritožbo v zvezi z obdelavo osebnih podatkov pri nacionalnem nadzornem organu za varstvo podatkov.</p>			
Identifikacija subjekta			
Ime in priimek, telefonska številka in elektronski naslov odgovorne osebe			
<p>Izjavljam, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> — izpolnjujem zahteve iz Dodatka 3 k Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/947 in — pri upravljanju sistema brezpilotnega zrakoplova v okviru dejavnosti usposabljanja za STS-x izpolnjujem vse veljavne določbe iz Izvedbene uredbe (EU) 2019/947, vključno z zahtevami za operacije v okviru STS-x. 			
Datum		Podpis ali drugo preverjanje	